

KLASSIEKE
ACADEMIE
VOOR BEELDENDE KUNST

Studiegids opleidingen

2022 – 2023

Inhoud

Inleiding	2
Basisscholing	3
Algemene informatie	3
Onderwijsprogramma	3
Programma leeruitkomsten (PLU)	4
Vakscholing	5
Algemene informatie	5
Vakscholing 1	7
Onderwijsprogramma	7
Materialen	9
Programma leeruitkomsten (PLU) en toetsingskader	10
Vakscholing 2	12
Onderwijsprogramma	12
Materialen	14
Programma leeruitkomsten (PLU) en toetsingskader	15
Vakscholing 3	18
Onderwijsprogramma	18
Materialen	20
Programma leeruitkomsten (PLU) en toetsingskader	21
Masterscholing	24
Algemene informatie	24
Eindexamenreglement	27
Verplicht vak Masterscholing 2	29
Keuzevakken	29
Programma leeruitkomsten (PLU) en toetsingskader Masterscholing 1	37
Programma leeruitkomsten (PLU) en toetsingskader Masterscholing 2	42

Inleiding

De Klassieke Academie biedt opleidingen op hbo-niveau aan:

1. De **Basisscholing** is een optionele vooropleiding. Deze opleiding is niet verplicht, maar bereidt je voor op het toelatingsexamen van de Vakscholing. Het volgen van de Basisscholing biedt geen garantie op toelating tot de Vakscholing; toelating wordt bepaald door het toelatingsexamen.
2. De **Vakscholing** is een driejarige opleiding volgens een vast rooster. Aan het einde van het derde jaar wordt beoordeeld of je de opleiding succesvol kan afsluiten met een getuigschrift. Tevens wordt besloten of je kan worden toegelaten tot de Masterscholing.
3. De **Masterscholing** duurt twee jaar en heeft een keuzerooster dat naar eigen inzicht kan worden ingevuld. Alleen de lessen Ondernemerschap in de kunst en een minimaal aantal keuzevakken zijn verplicht. Aan het eind van de opleiding leg je, als je voldoet aan de eisen, een eindexamen af. Bij slagen ontvang je een diploma en wordt een aantal van je werkstukken op de eindexamenexpositie getoond.

De informatie over aanmelding, toelating en inschrijving staat op de website en in de algemene voorwaarden. Via mailwisseling en/of telefoon wordt deze informatie nader toegelicht.

Jaarlijks wordt aan de studenten, naast de huishoudelijke mededelingen met de noodzakelijke gegevens van medewerkers en docenten, een rooster en jaaroverzicht met alle belangrijke data verstrekt.

Informatie is in een drietal documenten te vinden:

Deze studiegids

(<https://klassiekeacademie.nl/studiegids-opleidingen>)

De algemene voorwaarden

(<https://klassiekeacademie.nl/algemene-voorwaarden-basis-vak-en-masterscholing>)

De regeling klachten en beroep

(<https://klassiekeacademie.nl/klachten-en-beroep>)

Basisscholing

Algemene informatie

Bij de Klassieke Academie word je opgeleid in de rijke traditie van technieken en vaardigheden van de Nederlandse figuratieve kunst. Je leert in de Basisscholing een aantal basistechnieken van het tekenen en je leert je talent aan te spreken. De Basisscholing is een goede voorbereiding op het toelatingsexamen van de Vakscholing.

Je krijgt gedurende 30 weken tweeënhalf uur les. Om de geleerde technieken te oefenen ben je thuis ongeveer dezelfde tijd hiermee aan het werk.

Tijdens de lessen en in de werkbespreking aan het eind van het 2e semester wordt je werk besproken.

Op de volgende bladzijde staat het programma leeruitkomsten. Hierin wordt aangegeven welke kennis je verwerft, welke vaardigheden je je eigen maakt en welke attitude van je wordt verwacht. Het geeft het inzicht op welke wijze er tijdens de werkbespreking naar het proces van je ontwikkeling wordt gekeken.

Mocht je toelating voor de Vakscholing willen doen, dan moet je je via het aanmeldformulier op de website tijdig aanmelden. Het is verstandig aan je docent advies te vragen of deze je geschikt acht voor de Vakscholing.

Na aanmelding voor de Vakscholing ontvang je een bevestiging en je krijgt tijdig een uitnodiging voor het toelatingsexamen. Het toelatingsexamen vindt in de tweede helft van juni plaats.

Jaarlijks laten we maximaal 22 studenten toe in de Vakscholing. Als er meer kandidaten worden toegelaten (op grond van de kwaliteit van het werk) dan er kunnen worden geplaatst, is plaatsing afhankelijk van de beoordeling door de toelatingscommissie.

Onderwijsprogramma

Maandag

9:30-12:00 of/en 12:30-15:00

Elvira Dik

Je kunt de Basisscholing zien als een voorproefje van wat je tijdens de Vakscholing leert. Zo raak je bekend met de werkwijze en terminologie die op de Klassieke Academie gebruikelijk is. Het is belangrijk dat je bij het tekenen oog krijgt voor juiste verhoudingen en de vormweergave traint. Aan de orde komen bijvoorbeeld: stilleven tekenen, tekenen van gipskoppen, portrettekenen en modeltekenen. Dit alles in lijn en toonwaarden en met diverse technieken. **Materialen:** potlood B2 en B3, wilgenhoutskool 10mm breed of dikker, schetsboek A3 formaat, zwarte stift 1 tot 3 mm.

Programma leeruitkomsten (PLU)

Programma Leeruitkomsten Basisscholing:		
De student heeft kennis van en kan enigszins voorstudies tekeningen en schetsen (houtskool, krijt of penseel) maken en kan enigszins tekenen met behulp van de basistechnieken en toont ontwikkeling in het maken van werkstukken, op basis van het instapniveau.		
Kennis	Omschrijving van leeruitkomsten	Competenties
Anatomie	De student heeft enigszins kennis van de proporties van het menselijk lichaam: skelet, spieren, gewrichten, beweging, het evenwicht en balans	nvt (B)
Ruimte	De student heeft enige kennis en inzicht hoe je een vertaling van driedimensionaal, de ruimte om ons heen, naar tweedimensionaal, het platte vlak van het papier of doek ontwerpt	nvt (B)
Tekentechnieken	De student heeft enige kennis van tekenmaterialen en kent enigszins de wijze van inschatten en meten van toonwaarden	nvt (B)
Compositie	De student heeft enige kennis van compositie en expressie en de samenhang tussen compositie en expressie	nvt (B)
Vaardigheden	Omschrijving van leeruitkomsten	Competenties
Anatomisch modeltekenen	De student kan enigszins tekeningen van het menselijk lichaam vervaardigen met nadruk op proporties	nvt (B, C)
Ruimtesuggestie	De student is enigszins in staat om ruimtelijkheid op het platte vlak te creëren met geometrische perspectieven of met plastic of wel: kan door middel van licht en schaduw de bolling van een voorwerp weergeven in het ontwerp	nvt (C)
Tekentechnieken	De student kan enigszins omgaan met diverse tekenmaterialen en kan enigszins met de basistechnieken als arceren, toonwaarden inschatten en meten om onderwerpen in zwart- wit- en grijstonen op papier tekenen en daarin enigszins keuzes te maken	nvt (C)
Compositie & Expressie	De student kan enigszins een lineaire compositie ontwerpen: tekenend bestuderen van verschillende types beeldmateriaal, opstellingen en kan enigszins door compositie het ontwerp/de afbeelding enigszins bij elkaar houden en enigszins met licht, donker en tussentoon een ontwerp met illusie van ruimte componeren	nvt (B,C)
Attitude	De student laat unieke gedrevenheid zien naast een onderzoekende houding, toont beginnend vakmanschap en creërend vermogen, en toont de wil tot samenwerken en performance	Competenties nvt (A, B, C, D, E, F)

Vakscholing

Algemene informatie

Inleiding

Bij de Klassieke Academie word je in de Vakscholing opgeleid tot aankomend beeldend kunstenaar in de rijke traditie van de Nederlandse figuratieve kunst. In de drie jaren van de Vakscholing staat vakkennis centraal, je leert verschillende beeldende technieken en vaardigheden beheersen. Daarnaast komt ook expressie en het ontwikkelen van ideeën aan bod.

Tijdens alle scholingsjaren krijg je, naast klassikale uitleg en toelichting, individuele aandacht van docenten die zelf praktiserend kunstenaar zijn. De lessen kunstgeschiedenis en kunstbeschouwing worden gegeven door een universitair opgeleide docent.

Lessen

Je volgt gedurende 30 weken de verplichte lessen van de Vakscholing, in studiejaar 1 en 3 zijn dat 11,5 uur per week gedurende het hele studiejaar. In Vakscholing 2 worden deze uren in het 2e semester uitgebreid met per student 9 lessen grafiek en 3 lessen ruimtelijk vormen van tweeënhalf uur. Reken erop dat je gemiddeld minimaal 8 uur per week aan je huiswerk moet besteden.

Mentor

Aan elke klas wordt een mentor toegewezen. De mentor geeft gevraagd en ongevraagd informatie en advies over allerlei zaken die de academie en de studievoortgang raken. Groepsgewijs, maar ook individueel:

- inhoudelijke informatie over academiebrede zaken
- ondersteuning en advisering bij (stagnerende) studievoortgang
- eerste aanspreekpunt voor jaargroep en individuele student
- afstemming met collega-docenten en stafdocent Basis- en Vakscholing

Externe vertrouwenspersoon

We vinden het belangrijk, dat iedereen zich op de Klassieke Academie veilig voelt. Als er toch iets gebeurt, waar je last van hebt en waar je over zou willen praten, kan je contact opnemen met je mentor of onze externe vertrouwenspersoon: Mineke Gravers, vertrouwenspersoon@klassiekeacademie.nl, telefoon 0615383938.

De vertrouwenspersoon kan je opvangen, naar je verhaal luisteren en daarna begeleiden en adviseren over vervolgstappen bij het intern oplossen van je klacht/melding over ongewenste omgangsvormen, zoals pesten, discriminatie, verbaal geweld, seksuele intimidatie of agressie. Samen proberen jullie de vraag "hoe tot een oplossing te komen?" te beantwoorden. De gesprekken met een vertrouwenspersoon zijn vertrouwelijk. Bij melding van een strafbaar feit heeft de vertrouwenspersoon als burger een aangifteplicht.

Op grond van ervaringen kan de vertrouwenspersoon gevraagd en ongevraagd het bestuur adviseren zaken op te pakken, ook hierbij staat de vertrouwelijkheid voorop.

BEOORDELINGEN VAKSCHOLING

Van alle studie jaren is een programma leeruitkomsten (PLU) en toetsingskader gemaakt (zie inhoudsopgave). Hierin wordt aangegeven welke kennis je verwerft, welke vaardigheden je je eigen maakt en welke attitude van je wordt verwacht. Het geeft het inzicht op welke wijze er tijdens de werkbesprekingen naar het proces van je ontwikkeling wordt gekeken.

Werkbespreking 1e semester Vakscholing 1, 2 en 3

De werkbespreking aan het eind van het 1e semester geeft toelating tot het 2e semester, als de lessen in het 1e semester zijn gevolgd en aan de werkbespreking 1e semester is deelgenomen.

Werkbespreking 2e semester Vakscholing 1 en 2

Voor de werkbespreking 2e semester maak je een keuze uit uitsluitend tijdens het betreffende studiejaar gemaakte werkstukken, schetsen, voorstudies enz. Je moet een voldoende beeld geven voor een beoordeling.

De werken worden beoordeeld door de docenten van het volgende studiejaar. De docenten van het huidige studiejaar zijn bij deze werkbespreking aanwezig.

In de slotvergadering van de werkbespreking 2e semester wordt bepaald of je al dan niet een certificaat hebt behaald en wordt toegelaten tot het volgende studiejaar.

Studiejaar overdoen

Als je een studiejaar negatief hebt afgesloten, mag je het studiejaar overdoen, als in de slotvergadering is bepaald dat de docenten perspectief zien in je ontwikkeling.

Negatief bindend studieadvies

De Klassieke Academie heeft het recht een beargumenteerd negatief bindend studieadvies te geven.

Werkbespreking 2e semester Vakscholing 3

Voor de werkbespreking 2e semester maak je een keuze uit uitsluitend tijdens het betreffende studiejaar gemaakte werkstukken, schetsen, voorstudies enz. Je moet een voldoende beeld geven voor een beoordeling.

De werken worden beoordeeld door docenten uit de Masterscholing. De docenten van Vakscholing 3 zijn bij deze werkbespreking aanwezig.

In de slotvergadering van de werkbespreking 2e semester wordt bepaald of je al dan niet een certificaat van het 2e semester en het getuigschrift van de Vakscholing hebt behaald. Daarnaast zal in de slotvergadering door de docenten een uitspraak worden gedaan of de kandidaat die zich heeft aangemeld voor de Masterscholing al dan niet wordt toegelaten tot de Masterscholing.

Kandidaten van buiten de Klassieke Academie hebben eerst een voorgesprek over hun motivatie en niveau. Na toestemming kunnen zij toelating doen tot de Masterscholing door deel te nemen aan de werkbespreking 2e semester. Zij tonen werkstukken, schetsen, voorstudies enz. die zij het afgelopen jaar gemaakt hebben. In de slotvergadering wordt besloten of de externe kandidaat al dan niet wordt toegelaten tot de Masterscholing.

Studiejaar overdoen

Als je een studiejaar negatief hebt afgesloten, mag je het studiejaar overdoen, als in de slotvergadering is bepaald dat de docenten perspectief zien in je ontwikkeling.

Negatief bindend studieadvies

De Klassieke Academie heeft het recht een beargumenteerd negatief bindend studieadvies te geven.

Inhoud volgende pagina's

Op de volgende bladzijden van de studiegids vind je per studiejaar:

- het verplichte onderwijsprogramma
- benodigde materialen/boeken
- het programma leeruitkomsten (PLU) en toetsingskader

Vakscholing 1

Onderwijsprogramma

Woensdag

15:30-18:00 Tekentechnieken, Elvira Dik

In het vak tekentechnieken leer je om te gaan met diverse tekenmaterialen zoals: potlood, houtskool, Siberisch/Contékrijt en inkt. De basistechnieken als: arceren, toonwaarden inschatten en meten komen uitgebreid aan de orde. Je krijgt hierdoor een ruime keuze om je onderwerp in zwart- wit- en grijstonen op papier te tekenen. Als je de toonwaarden (= licht en donker) goed kan inschatten, komt dat later zeer goed van pas als je gaat schilderen. Sowieso kan een zwart-wit-grijs tekening al vaak prachtige resultaten opleveren!
We tekenen grotendeels naar stilleven.

18:30-21:00 Ruimtesuggestie: perspectief en plastiek, Peter Hartwig

Bij het tekenen en schilderen van landschappen, stadsgezichten of stillevens maken we een vertaling van driedimensionaal, de ruimte om ons heen, naar tweedimensionaal, het platte vlak van het papier of doek. Om op dat platte vlak een suggestie van ruimtelijkheid of diepte te krijgen, staan ons een aantal hulpmiddelen ter beschikking. Een daarvan is het geometrisch perspectief. Een systeem van denkbeeldige lijnen en punten waarvan de horizon met vluchtpunten en –lijnen de belangrijkste elementen zijn. Naast de geometrische vorm en vaak in combinatie daarmee te gebruiken zijn er nog andere perspectieven zoals sferisch-, coulissen-, contrast-, kleurperspectief enzovoort. Plastiek is het andere middel om ruimtelijkheid op het platte vlak te creëren. Kortweg gezegd: door middel van licht en schaduw de bolling van een voorwerp weergeven.

Donderdag

9:30-12:00 Anatomisch modeltekenen, Annelies Middel

Het menselijk skelet, spieren, gewrichten, beweging, evenwicht en balans worden met een levend model inzichtelijk gemaakt. In de les wordt getekend, thuis een anatomiekaart aangelegd, waarin oorsprong, aanhechting en functie van spieren wordt uitgewerkt. De mappen worden individueel besproken en dienen als naslagwerk gedurende de academietijd. Gedurende het jaar wordt alle anatomie die voor de schilder van belang is, behandeld.

12:30-15:00 Compositie en expressie, Xandra Donders

Doelen. In de lessen compositie en expressie worden verschillende compositorische vaardigheden in samenhang met verschillende expressies eigen gemaakt.

In het 1ste semester ga je composities bestuderen met de focus op de ritmische opbouw van een schilderij (horizontale/vertikalen/diagonalen) en de bogen.

Ordering door ritmiek en bogen geeft een samenhang in tekeningen/schilderijen. In feite ga je vereenvoudigingen, ordeningen, abstracties aanbrengen in de chaos die je ziet.

In het 2e semester ga je composities bestuderen met de focus op de licht/donker verdeling binnen een schilderij en de verschillende toongroepen. Ordering door licht en donkerverdeling geeft ruimtelijkheid. Ordering door ritmiek + bogen geeft een samenhang in tekeningen/schilderijen.

Ook zal er aandacht zijn voor verschillende expressies die bij de composities horen: verstild/statisch en dynamisch/expressief/dramatisch.

D.m.v. tekenen; collages; tekenend bestuderen van reproducties uit de kunstgeschiedenis/hedendaagse kunst; ruimtelijke opstellingen; fantasietekeningen en schilderen met 'droge kwast' ga je je deze compositorische vaardigheden eigen maken.

Je gaat aan de slag met de input en feedback en pakt nieuwe uitdagingen aan. Belangrijke credo's in de lessen zijn: lelijke tekeningen maken en fouten maken mag/ risico's nemen en afkijken moet/ plezier maken hoort erbij. Het groeiproces zelf is een belangrijke doelstelling.

Opdrachten. De laatste lessen van zowel het semester 1 als 2 toon je de wil om met de eigen gemaakte compositorische vaardigheden tot een persoonlijke expressie te komen aan de hand van een eigen gekozen (maatschappelijk) thema.

Je probeert daarbij je werk binnen de brede culturele wereld of een specifiek kader van de kunsten te plaatsen.

Gestart zal worden met het aanleggen van een portfolio (beeldfamiemap) van werken van verschillende kunstenaars waarin je je herkent.

15:30-17:00 Kunstgeschiedenis, Ellen van der Vecht

In de lessen kunstgeschiedenis voor het eerste jaar zal een overzicht worden gegeven van de kunst van voornamelijk West-Europa, waarbij wordt aangevangen bij de grottekeningen van ca 15.000 jaar geleden en die zal eindigen rond 1800 n.C. Nadruk ligt op begrip van de opeenvolgende en naast elkaar bestaande stromingen, ontwikkeling van verschillende stijlen en het effect van belangrijke uitvindingen in de loop der eeuwen zoals het perspectief en chiaroscuro.

Zowel 1^e als 2^e jaars studenten moeten een naslagwerk als Honour & Fleming (of iets vergelijkbaars) hebben om bij de lessen te gebruiken. Hetzelfde geldt voor Ad de Visser, Hardop Kijken i.v.m. beeldanalyse. Met deze boeken wordt in de meeste lessen actief gewerkt.

Materialen

Tekentechnieken: Wit papier of schetsboek 120 grams (minstens A3 formaat), grafietpotloden 2B/4B/6B, houtskool, houtskoolhouder, zwart en wit Contékrijt (zacht), Siberisch krijt 2B, kneedgom, rietpen, kroontjespen, Oostindische inkt, rond Japans penseel, leeg potje, oude doek, klein spotje.

Ruimtesuggestie: Potloden, gum, houtskool, kneedgom, liniaal, gradenboog of geodriehoek

Anatomie: A3 portfolio multomap met insteekhoezen (wordt in les 1 getoond en kan ook dan besteld worden).

Compositie: 2 multomappen A4 met insteekhoezen: 1 voor aanleggen van je Beeldfamilie en 1 om je portfolio in aan te leggen.

Aanbevolen literatuur:

Anatomie

- Anatomieboek: Portret- en figuurtekenen - Louise Gordon, Menselijke Anatomie voor Kunstenaars - Szunyoghy & Fehér optioneel: 'Die Gestalt des Menschen' of 'Sehen und verstehen' - Gottfried Bammes (ook te downloaden als PDF)
- Plains of Asaro (ruimtelijk model in vlakken)

Kunstgeschiedenis

Aanrader is Algemene Kunstgeschiedenis van Honour & Fleming, dat ook gebruikt wordt in de opleiding kunstgeschiedenis aan de RuG.

- Ad de Visser, hardop Kijken
- Idem, Kunst met Voetnoten
- Idem, De tweede helft, beeldende kunst na 1945
- Paul van den Akker, Sporen van Vaardigheid, de ontwerpmethode voor de figuurhouding in de Italiaanse tekenkunst van de renaissance
- Jan van Laarhoven, De Beeldtaal van de Christelijke Kunst, geschiedenis van de Iconografie
- Karin Haanappel, Herstory of Art (vrouwelijke kunstgeschiedenis)
- Ernst Hoffmann, Goden- en heldensagen: basaal boek over de Griekse Mythologie, goedkoop en vrij volledig
- Giorgio Vasari, Levens van de grootste schilders, beeldhouwers en architecten, (in veel uitgaven verkrijgbaar)

Kleur

Johannes Itten. Kleurenleer; ISBN: 9021300583.

Op een heldere beknopte manier worden daar de kleurcontrasten uitgelegd. Flokstra heeft het vaak voorradig.

Programma leeruitkomsten (PLU) en toetsingskader

Programma Leeruitkomsten Vakscholing 1:

De student heeft kennis van en kan tekenen met behulp van de basistechnieken tekentechnieken, anatomie, compositie, vorm, toonwaarden, de suggestie van ruimte op het platte vlak en creëert/ontwerpt daarmee op eerstejaarsniveau voorstudies van tekeningen (houtschool, krijt of penseel), schetsen van studies naar schilderijen en/of beeldhouwwerken en (een) werkstuk(ken) met een compositie in licht-donker met een anatomisch correct model in een perspectiefisch correcte ruimte.

Kennis	Omschrijving van leeruitkomsten	Competenties
Kunstgeschiedenis	De student heeft kennis van de kunst van West-Europa van ca 15.000 jaar geleden tot rond 1800 n.C., van opeenvolgende en naast elkaar bestaande stromingen, ontwikkeling van verschillende stijlen en van het effect van belangrijke uitvindingen in de loop der eeuwen	B
Anatomisch modeltekenen	De student heeft kennis van het menselijk skelet, spieren, gewrichten, beweging, het evenwicht en balans	B
Ruimtesuggestie	De student heeft kennis en inzicht hoe je een vertaling van driedimensionaal, de ruimte om ons heen, naar tweedimensionaal, het platte vlak van het papier of doek ontwerpt	B
Tekentechnieken	De student Heeft kennis van tekenmaterialen en kent de wijze van inschatten en meten van toonwaarden	B
Compositie en expressie	De student heeft kennis van compositie en expressie en de samenhang tussen compositie en expressie	B
Vaardigheden	Omschrijving van leeruitkomsten	Competenties
Anatomisch modeltekenen	Het kunnen tekenen van het menselijk lichaam met nadruk op oorsprong, aanhechting en functie van spieren, zowel in de les als thuis, waarmee een anatomiekaart wordt aangelegd	B, C
Ruimtesuggestie	De student is in staat om ruimtelijkheid op het platte vlak te creëren met geometrische perspectieven of met plastic of wel: kan door middel van licht en schaduw de bolling van een voorwerp weergeven in het ontwerp	C
Tekentechnieken	De student kan omgaan met diverse tekenmaterialen en kan met de basistechnieken als arceren, toonwaarden inschatten en meten onderwerpen in zwart- wit- en grijstinten op papier tekenen en daarin keuzes maken	C
Compositie & Expressie	De student kan compositorisch onderzoek doen op ritmiek en bogen en kan een lineaire compositie ontwerpen: tekenend bestuderen van verschillende types beeldmateriaal, opstellingen en kan door	B, C

	compositie het ontwerp/de afbeelding bij elkaar houden en met licht, donker en tussentoon een ontwerp met illusie van ruimte componeren	
Attitude	De student laat unieke gedrevenheid zien naast een onderzoekende houding, toont beginnend vakmanschap en creërend vermogen, en toont de wil tot samenwerken en performance	Competenties A, B, C, D, E, F

TOETSINGSKADER, BEOORDELINGSKADER VAKSCHOLING 1

De student heeft kennis van en kan tekenen met behulp van de basistechnieken tekentechnieken, anatomie, compositie, vorm, toonwaarden en de suggestie van ruimte op het platte vlak en creëert/ontwerpt daarmee op eerstejaarsniveau werkstukken en een eindopdracht met een compositie in licht-donker met een anatomisch correct model in een perspectivisch correcte ruimte en toont de ontwikkeling naar de eindopdracht aan met behulp van voorstudies tekeningen (houtschool, krijt of penseel) en schetsboeken met o.a. studies naar schilderijen en/of beeldhouwwerken.

	Onvoldoende	Voldoende
Kennis (K)	Laat (meer dan) onvoldoende kennis zien van een compositie in licht-donker met een anatomisch correct model in een perspectivisch correcte ruimte	Laat (meer dan) voldoende kennis zien van een compositie in licht-donker met een anatomisch correct model in een perspectivisch correcte ruimte
Vaardigheden (V)	Laat (meer dan) onvoldoende technieken en vaardigheden zien van voorstudies, schetsboeken en werkstukken met een compositie in licht-donker met een anatomisch correct model in een perspectivisch correcte ruimte	Laat (meer dan) voldoende technieken en vaardigheden zien van voorstudies, schetsboeken en werkstukken een compositie in licht-donker met een anatomisch correct model in een perspectivisch correcte ruimte
Attitude (T)	Laat onvoldoende zien van een unieke gedrevenheid naast een onderzoekende houding, en toont weinig tot onvoldoende beginnend vakmanschap en creërend vermogen. Toont weinig tot onvoldoende wil tot samenwerken en performance	Laat (meer dan) voldoende zien van een unieke gedrevenheid naast een onderzoekende houding. Toont meer dan voldoende beginnend vakmanschap en creërend vermogen, en toont de wil tot samenwerken en performance
Resultaat	Laat (meer dan) onvoldoende ontwikkeling vakkennis en vaardigheden van de traditionele Nederlandse figuratieve schilderkunst in de werkstukken en eindopdracht zien	Laat (meer dan) voldoende ontwikkeling vakkennis en vaardigheden van de traditionele Nederlandse figuratieve schilderkunst in de werkstukken en eindopdracht zien
Randvoorwaarde	De student heeft de lessen gevolgd De student heeft deelgenomen aan de tussenwerkbespreking	

Vakscholing 2

Onderwijsprogramma

Maandag

Tweede semester 9:30-12:00 / 12:30-15:00 Introductielessen Grafiek en Model boetseren

Studenten ontvangen tijdig een rooster op welke tijd de lessen voor hun groep plaatsvinden (klas wordt in drie groepen verdeeld)

Docent: Eline Brontsema

Hoogdruk, daar wordt tijdens deze lessen voornamelijk de houtsnede mee bedoeld. Het is de bedoeling dat iedere student de mogelijkheid krijgt een houtsnede te maken. Dat doen we in de reductietechniek: de prent wordt in drie tot vier drukgangen gedrukt en tussen de drukgangen door wordt de houtplaat verder weg gesneden (gereduceerd). Omdat het een grafische druktechniek is, kan er bovendien in oplage (6 tot 8 exemplaren) worden gedrukt. Je kunt de oplage precies hetzelfde drukken, maar je kunt ook ieder vel anders drukken. Uitgangspunt voor de houtdruk is een tekening uit je schetsboek. Een modelstudie, een landschap; alles is mogelijk. Deze techniek biedt vele mogelijkheden en de resultaten zijn altijd weer verrassend.

Docent: Marieke Keuken

Vlakdruk, steendruk of lithografie berust op het principe dat water vet afstoot en omgekeerd.

Met een vettig krijt of inkt wordt een tekening aangebracht op een lithosteent. Bij het afdrukken wordt het oppervlak bevochtigd: de drukinkt 'pakt' dan alleen de getekende lijnen en vlakken en niet de vochtige blanco steen.

Docent: Reinder Homan

Diepdruk: aan de hand van originele prenten wordt een reis gemaakt door de techniek en historie van de grafische technieken (hoog-, diep- en vlakdruk). Vervolgens spitst het verhaal zich toe op de ets en wordt de techniek hiervan uit de doeken gedaan, waarbij in eerste instantie de lijnets centraal zal staan. Hierbij wordt bijzondere aandacht besteed aan het in verschillende fasen bijten van de plaat.

Docent: Cindy Sprokel

Model boetseren. In een drietal lessen behandelen we enkele basisregels van het beeldhouwen. We werken met een levend model. Aandachtspunten zijn daarbij het goed ruimtelijk leren kijken, met aandacht voor de juiste anatomisch verhoudingen, volumes, proporties en richtingen. We werken in klei en in boetseerwas. Alle materialen en gereedschappen zijn aanwezig.

16:00-18:30 Materiaalkennis en fijnschilderen, Anuschka de Smidt

In de lessen komen (bijna) alle verfsoorten aan bod die gebruikt worden in de schilderkunst. We gaan daarmee naar waarneming en gedetailleerd schilderen, met veel aandacht voor compositie, plastisch/ruimtelijke weergave, stofuitdrukking en de verfsoort waarmee dat gebeurt. In lesblokjes gaan we aan de slag met acrylverf, eitempera, gouache, aquarelverf, alkydverf en olieverf.

19:00-21:30 Gelaagd schilderen, Piet Sebens

Tekenen en schilderen naar waarneming, in eerste instantie naar stilleven en model. We beginnen in zwart-wit, later in het jaar wordt kleur toegevoegd. Analyserend/ ontledend kijken is belangrijk. Daarbij wordt aandacht besteed aan onder meer (rest)vorm, toonwaarden, compositie, kleur en contrast. In feite is dit het opbouwen van een arsenaal aan beeldelementen waarmee elk onderwerp kan worden 'opengebrouwen' om het daarna weer stapsgewijs op te bouwen met potlood, inkt of verf.

Dinsdag

1^e semester 9:00-11:30/ 2^e semester 12:30-15:00 Modeltekenen en -schilderen, Dorine Kuiper

We beginnen met modeltekenen en gaan geleidelijk over op schilderen (met acrylverf). Wat dit laatste betreft zal het vooral gaan draaien om tonaliteit: het werken met lichtval en schaduwnuances, en daarmee het creëren van ruimtelijkheid. Je leert om het model en zijn of haar omgeving in eerste instantie als een serie abstracte vlekken te benaderen, waaruit vervolgens de figuratieve voorstelling ontstaat. Het schilderpalet blijft in dit semester beperkt, voornamelijk monochroom.

1^e semester 12:30-15:00/ 2^e semester 9:30-12:00 Compositie en expressie, Bas Nijenhuis

Op zoek naar de anima (begeestering)

In deze reeks lessen ligt de focus niet op leren van een goede schildertechniek. Wel ligt deze op het proces van het maken van een goed werk. Dus: niet 'hoe moet het?' en 'wat schilder je?' maar vooral: 'waarom schilder je dit en waarom op die manier?' Schilderen is veel meer dan het kopiëren van wat je waarneemt. Het is een zeer persoonlijke vertaling daarvan. Experimenteren, falen, uitproberen, mislukken om daarna door te gaan en in staat te zijn 'meer van jezelf' uit te drukken is het hoofddoel. Als dit (later) dan samenkomt met een goede schildertechniek is dat fantastisch! Acrylverf heeft de voorkeur bij deze aanpak.

16:00-17:30 Kunstgeschiedenis, Ellen van der Vecht

Het tweede jaar is een chronologisch vervolg op het eerste, waarin de moderne kunstwereld vanaf 1800 tot heden wordt behandeld. Kunststromingen volgen elkaar in steeds sneller tempo op, maar bestaan ook steeds meer naast elkaar. Met name vanaf de 20e eeuw is dat het geval. Aan bod komt onder andere de positie van de figuratieve kunst in de woelige 20e eeuw.

Voor de overzichtslessen kunstgeschiedenis in het 1e en 2e jaar wordt niet één speciaal boek gevolgd, maar is het handig een naslagwerk te gebruiken voor de lessen voor het grote overzicht.

Materialen

Tekenmaterialen: een platte stalen liniaal van 30 cm en een rolmaatje.

Kwasten: spalterkwasten (van 3.5 cm en 6 cm breed); diverse penselen (zeker 10 grote en kleinere, kattentong en recht, bruikbaar voor olie en acryl), ook rond/spits (bv. Da Vinci) 4, 6 en 8, lange stelen; aquarelpenselen met een scherpe punt in diverse diktes (nrs. 8, 5, 3, 2, 0 en 000, bij voorkeur Da Vinci cosmotop-spin of Da Vinci junior synthetics).

Verf: studiekwaliteit van merken als Talens, Winsor & Newton, etc.

	acryl	gouache	aquarel	alkyd	olie
titaanwit	x	x		x	x
citroengeel	x		x	x	x
cadmiumgeel donker	x				x
gele oker	x		x	x	x
sapgroen					x
ijzeroxide rood					x
kraplak	x				x
cadmiumrood	x (medium)		x	x (medium)	x
violet					x
kobaltblauw	x				
ultramarijn blauw	x	x	x	x	x
gebrande sienna	x	x	x	x	x
gebrande umber	x	x	x	x	x
zwart	x	x			

NB: van aquarel en alkyd de kleinste tubetjes kiezen.

Diversen: Gesso (1 liter, Talens), Gamsol, paletmes ca. 5cm met afgeronde bovenkant, witte gladde badkamertegel (bouwmarkt, ca. 15x15 cm), eenvoudig plantenspuitje, palet A3 formaat, vierkante plank (triplex, minimaal 30x50 cm, grijs), aquarelblokje stevig en glad papier (bv Arches grain satiné hot pressed 18x26 cm), oude lap, glazen potjes met deksel voor water e.d.

Grafiek: Materialen zijn in de grafiekwerkplaats aanwezig. Het is raadzaam beschermende kleding dan wel kleding die vies mag worden te dragen.

Aanbevolen literatuur:

Chris Herenius – Materialenkennis voor kunstschilders

Te bestellen via de site van de Klassieke Academie: <https://klassiekeacademie.nl/2021/10/04/chris-herenius-materialenkennis-voor-kunstschilders/>

Programma leeruitkomsten (PLU) en toetsingskader

Programma Leeruitkomsten Vakscholing 2:

De student laat naast voortzetting van ontwikkeling aan kennis van en ambachtelijke vaardigheden op de lesgebieden van fijnschilderen en gelaagd schilderen, modeltekenen en -schilderen, compositie en expressie in voorstudies van tekeningen (houtschool, krijt of penseel), schetsen van studies naar schilderijen en/of beeldhouwwerken ook voorstelling(en)/ compositie(s) in beperkt palet met een anatomisch correct model in een perspectivisch correcte ruimte zien en waarin de student laat zien de verschillende vaardigheden van de lesgebieden te kunnen samenvoegen. De student is daarnaast in staat met ambachtelijke grafische technieken (hoog-, diep- en vlakdruk) ontwerpen via afdrukken te creëren.

Kennis	Omschrijving van leeruitkomsten	Competenties
Kunstgeschiedenis	De student heeft kennis van de moderne kunstwereld vanaf 1800 tot heden, van kunststromingen die elkaar volgen en die ook steeds meer naast elkaar bestaan, zoals de positie van de figuratieve kunst in de woelige 20e eeuw	B
Materiaalkennis en fijnschilderen	De student heeft kennis van (bijna) alle verfsoorten die in de schilderkunst worden gebruikt. De student heeft kennis van waarneming met veel aandacht voor compositie, plastisch/ruimtelijke weergave, stofuitdrukking en de verfsoort waarmee dat gebeurt	B, C
Gelaagd schilderen	De student kan analyserend en/of ontledend kijken ((rest)vorm, toonwaarden, compositie, kleur en contrast) om een arsenaal aan beeldelementen op te bouwen waarmee de student het onderwerp kan 'openbreken' en weer opbouwen met potlood, inkt of verf	B, C
Modeltekenen en -schilderen	De student begrijpt de wijze van aanpak van modeltekenen en op welke wijze tonaliteit (het werken met lichtval en schaduw nuances, en daarmee het creëren van ruimtelijkheid) kan worden toegepast	B, C
Compositie en expressie	De student begrijpt het proces, de zoektocht naar de anima (via experimenteren, falen, uitproberen, mislukken om daarna door te gaan om 'meer van jezelf' uit te drukken) achter de waarom vraag van de keuze voor het onderwerp te schilderen	B, C
Introductielessen Grafiek en boetseren	De student heeft kennis aan de hand van originele prenten van de historie van de grafische technieken (hoog-, diep- en vlakdruk) en de technieken zelf. De student begrijpt de - druktechnieken bij houtsnede (hoogdruk) en de daarbij behorende variatiemogelijkheden bij in oplage drukken en de reductietechniek, -de techniek van het etsen en specifiek de lijnets -het principe van vlakdruk, (steendruk of lithografie): water stoot vet af en omgekeerd De cursist heeft kennis van kijken naar anatomische verhoudingen, volumes, proporties	B, C

	<p>en lijnvoering en de wijze van toepassen in klei en boetseerwas.</p> <p>De student heeft enige kennis om van een beeld in was een mal te maken en een afgietsel te maken</p>	
<p>Vaardigheden</p> <p>Materiaalkennis en fijnschilderen</p> <p>Gelaagd schilderen</p> <p>Modeltekenen en -schilderen</p> <p>Compositie en expressie</p> <p>Introductielessen Grafiek en boetseren</p>	<p>Omschrijving van leeruitkomsten</p> <p>De student is in staat met gedetailleerd fijnschilderen werkstukken te maken met veel aandacht voor compositie, plastisch/ruimtelijke weergave, stofuitdrukking met verschillende verfsoorten (acrylverf, eitempera, gouache, aquarelverf, alkydverf en olieverf)</p> <p>De student kan naar waarneming op basis van analyserend en ontledend kijken elk onderwerp in zwart-wit en in kleur tekenen en schilderen, met potlood, inkt of verf</p> <p>De student is in staat om het model en zijn of haar omgeving in eerste instantie als een serie abstracte vlekken te benaderen, waaruit vervolgens een figuratieve voorstelling ontstaat. De student ontwerpt met een voornamelijk monochroom palet de figuratieve voorstellingen, op basis van modeltekenen en schilderen, waarin met toepassing van tonaliteit (het werken met lichtval en schaduw nuances) ruimtelijkheid wordt gecreëerd</p> <p>De student laat zien door te experimenteren, falen, uitproberen, mislukken en daarna door te gaan (op zoek naar de anima (begeestering)), in staat te zijn 'meer van zichzelf' als vertaling van de persoonlijke waarneming uit te drukken /te schilderen/ te creëren als voorstelling. De student maakt daarbij gebruik van goede schildertechnieken</p> <p>De student is in staat op basis van een tekening uit het schetsboek of modelstudie:</p> <ul style="list-style-type: none"> -met de reductietechniek voor houtsnede in drie tot vier drukgangen een afdruk van het ontwerp te drukken (creëren) (hoogdruk) -met de techniek van de lijnets en toepassing van verschillende fasen bijten van de plaat een etsafdruk (diepdruk) te creëren - met een vettig krijt of inkt een tekening aan te brengen op een lithosteent en de techniek van het bevochtigen van het oppervlak een afdruk van het ontwerp te creëren <p>De student kan boetserend in klei en boetseerwas beelden en portretten op ware grootte maken met de juiste anatomische verhoudingen, volumes, proporties en lijnvoering, beelden en kan van beeld in was een mal maken en een gipsen afgietsel maken, op basis van instapniveau</p>	<p>Competenties</p> <p>B, C</p> <p>B, C</p> <p>B, C</p> <p>B, C</p> <p>B, C</p>
<p>Attitude</p>	<p>De student laat unieke gedrevenheid zien naast een onderzoekende houding, toont beginnend vakmanschap en creërend vermogen, en toont de wil tot samenwerken en performance.</p>	<p>Competenties</p> <p>A, B, C, D, E, F</p>

TOETSINGSKADER, BEOORDELINGSKADER VAKSCHOLING 2

<p>De student laat zowel voortzetting van ontwikkeling in ambachtelijk vaardigheden op de lesgebieden van fijnschilderen en gelaagd schilderen, modeltekenen en -schilderen, compositie en expressie en grafiek in voorstudies van tekeningen (houtskool, krijt of penseel), schetsen van studies naar schilderijen en/of beeldhouwwerken zien als (een) compositie(s) in beperkt palet met een anatomisch correct model in een perspectivisch correcte ruimte.</p>		
	Onvoldoende	Voldoende
Kennis (K)	Laat (meer dan) onvoldoende kennis zien van de lesgebieden	Laat (meer dan) voldoende kennis zien van de lesgebieden
Vaardigheden (V)	Laat (meer dan) onvoldoende ontwikkeling in technieken en vaardigheden zien in de creatie van voorstudies, schetsen en werkstuk(ken) met een compositie in licht-donker met een anatomisch correct model in een perspectivisch correcte ruimte	Laat (meer dan) voldoende ontwikkeling van technieken en vaardigheden zien in de creatie van voorstudies, schetsen en werkstuk(ken) met een compositie in licht-donker met een anatomisch correct model in een perspectivisch correcte ruimte
Attitude (A)	Laat onvoldoende zien van een unieke gedrevenheid naast een onderzoekende houding, en toont weinig tot onvoldoende vakmanschap en creërend vermogen. Toont weinig tot onvoldoende wil tot samenwerken en performance	Laat (meer dan) voldoende zien van unieke gedrevenheid naast een onderzoekende houding. Toont meer dan voldoende vakmanschap en creërend vermogen. Toont de wil tot samenwerken en performance
Resultaat	Laat (meer dan) onvoldoende ontwikkeling zien om toegelaten te worden tot Vakscholing 3	Laat (meer dan) voldoende ontwikkeling zien om toegelaten te worden tot Vakscholing 3
Randvoorwaarde	De student heeft de lessen gevolgd De student heeft deelgenomen aan de tussenwerkbepreking	

Vakscholing 3

Onderwijsprogramma

Donderdag

13:30-15:00 Kunstbeschouwing, Ann Dijkstra

Het doel van de lessen Kunstbeschouwing is om door actieve waarneming, analyse en bespreking van meer of minder representatieve voorbeelden uit verschillende kunststromingen of stijlperiodes, een onderzoekende instelling te bewerkstelligen bij de student zodat deze zicht krijgt op zijn eigen plaats in de figuratieve traditie en zich verder blijvend kan ontwikkelen binnen de evoluerende wereld van de kunst.

De lessen zijn opgesplitst in blokken van drie of vier lessen. Een blok begint met een hoorcollege kunstgeschiedenis waarin suggesties van de praktijkdocenten zijn verwerkt over thema's zoals kleur, model- en portretschilderen, landschap, negentiende-eeuwse kunstenaarscollectieven en hedendaags Nederlands realisme.

In les 2 en 3 van een blok worden kunstwerken beschouwd die gerelateerd zijn aan het thema van het hoorcollege. Er wordt een actieve inbreng van de studenten verwacht.

Kernvragen hierbij zijn:

WAT is er uitgebeeld? Wat stelt het voor? Wat is het thema? Welk moment is uitgebeeld?

HOE is er uitgebeeld? Welke beeldaspecten kunnen we onderscheiden? Welke materialen en technieken zijn er gebruikt en hoe zijn ze toegepast? Hoe is de vormgeving?

WAAROM is het werk gemaakt? Met welk doel? Wat is de functie?

WAAR en WANNEER is het werk gemaakt? De lokalisering naar plaats en tijd. De historische en geografische gegevens. De cultuurhistorische context.

Deze kernvragen staan niet geheel los van elkaar en worden dan ook in samenhang met elkaar beschouwd.

In de laatste les van ieder blok geven twee à drie studenten een presentatie met beeld naar aanleiding van het thema.

De eindtoets is een essay over een kunstenaar of kunstwerk dat gerelateerd is aan de beeldmap die studenten aanleggen bij het vak Compositie en Expressie.

15:30-18:00 Compositie en expressie, Xandra Donders

Het doel van de lessen compositie en expressie is dat de student, aan de hand van klassikaal geïntroduceerde thema's, leert om nieuwe uitdagingen aan te gaan; leert om procesgericht te werk te gaan; leert ideeën te ontwikkelen om zo tot een persoonlijke beeldende expressie zal komen. Veel aandacht zal uitgaan naar hoe de student verschillende vormen van composities kan inzetten om focus te krijgen in het werk. Naast waarnemen spelen voelen; emoties; en putten uit eigen ervaringen en herinneringen een belangrijke rol in de lessen. Het groeiproces zelf is een belangrijke doelstelling.

Inhoud

De lessen zijn opgesplitst in blokken van 5 weken waarin verschillende thema's, zoals Het innerlijk zelfportret; het Beest en het Innerlijk landschap, aan bod komen. Bij elk thema moet de student zich afvragen: Wat wil ik laten zien? Wat wil ik overbrengen? Welke kunstenaars inspireren mij hierbij? Voor welke technieken kies ik? Hoe zet ik compositie in om tot de gewenste expressie te komen?

Je gaat volgens een stappenplan te werk – van beeldend compositorisch onderzoek d.m.v. 'lelijke' tekeningen maken en collages en ruimtelijke opstellingen naar het eindwerk (schilderij/tekening/mixed media), waarbij je zal worden

uitgedaagd en aangemoedigd om te experimenteren en fouten te maken, om nieuwe mogelijkheden te ontdekken, nieuwe mindsets toe te passen en jezelf te ontwikkelen.

Eindopdracht

Je stelt een portofolio (beeldfamiemap) samen van werken van verschillende kunstenaars waarin je je herkent. De eindopdracht bestaat uit een essay bij de docent kunstbeschouwing gekoppeld aan een eigen beeldend onderzoek n.a.v. een eigen thema en een kunstenaar; kunstenaarsgroep of periode uit de kunstgeschiedenis. Je licht dit tijdens de eindwerkbespreking toe.

18:30-21:00 Aquarel, Riny Bus

In de lessen ga ik in op de diverse eigenschappen van de aquareltechniek. Vooral het lossere schilderen, nat-in-nat, werken met toetsen en glacerende lagen. We beginnen vanuit de basis: tonaal, daarna zal langzaam kleur toegevoegd worden tot uiteindelijk een volledig palet. Daarnaast komen veel verschillende thema's aan bod, stilleven, portret, model, bloemstilleven, landschap en stadsgezichten. Op de (beperkte) dagen dat het weer het toelaat gaan we naar buiten.

Vrijdag

9:30-12:00 Modelschilderen, Paul Boswijk

We beginnen met in het kort de basis. Welke materialen gebruiken we en hoe? Palet, verf, penselen, ondergrond. Het schilderen. Waar kijk je naar? Schets en voorstudie. Compositie, toonwaarden (licht/donker), vorm, kleur, focus(edges). Van groot naar klein, van het vlak naar het detail. Hoe leer je dit te zien en vervolgens te schilderen? Leren goed te kijken en het weergeven van de juiste 'toonwaarden'. Met goed kijken bedoel ik eigenlijk 'slecht kijken'. Dus met één oog dicht en het ander half toegeknepen. Daarmee vallen details in vorm, contrast en kleur weg en houd je de basis van het figuratieve schilderij over. Dit klinkt eenvoudig, en dat is het ook. Toch blijken de meeste mensen het nog vrij lastig te vinden om dit in de praktijk toe te passen. Dat komt door onwennigheid, onkunde en vaak omdat ze bang zijn dat het schilderij 'mislukt'. Ik beschouw het als mijn taak de studenten vakkennis bij te brengen en te leren schilderen met inspiratie, enthousiasme en zonder vrees of bekommernis.

13:00-15:30 Kleurstudie, Keimpe van der Kooi

In deze lessen zal een eigen palet worden ontwikkeld. Eén van de aanknopingspunten is de kleurenleer van Johannes Itten. Er wordt vanuit de primaire kleuren gewerkt. (De kleuren die al gebruikt worden, zullen hun eigen plek krijgen). We krijgen door het beter leren mengen steeds meer inzicht hoe kleuren zijn opgebouwd. Zo komen we sneller tot gewenste kleuren. Kleuren staan altijd in verhouding tot elkaar. Ook dat zullen we onderzoeken. Verhoudingen als bijvoorbeeld koud/warm en verzadigd/onverzadigd zullen aan bod komen maar ook de tonaliteit van kleur. Zijdelings kijken we naar paletindeling, pigmenten enzovoort. Uiteindelijk kunnen afgewogen persoonlijke keuzen worden gemaakt. Aan het eind van het jaar zal het schilderplezier verhoogd zijn door een beter inzicht in, en gebruik van, eigen palet.

Materialen

Aquarel: Aquarelverf: napjes of tubes? Tubes hebben mijn voorkeur. Heb je al een aquareldoos met napjes, dan kun je deze ook met tubes combineren. Ook voor aquarelleren op groot formaat en met een beetje kleurkracht zijn tubes beter geschikt. Goede merken zijn o.a. Winsor & Newton artist, Rembrandt van Talens of Schmincke Horadam. Deze merken zijn ook in goedkopere studiekwaliteit (Cotman, Van Gogh, Academie Aquarel) verkrijgbaar.

Basispalet aquarel: French ultramarijn; Winsor blue green shade; gele oker of raw sienna; Winsor yellow; new gambogue; gebrande umber; gebrande sienna; permanent alizarin crimson, permanent rose scarlet lake of cadmium rood; eventueel kobaltblauw; eventueel indigo ceruleumblauw (Winsor & Newton).

Aquarelpenselen moeten zacht zijn, veerkrachtig en goed water vasthouden. De haren moeten niet te kort zijn. Heb je al penselen? Neem ze even meer ter beoordeling. Anders: puntig penseel (synthetisch) nr. 8; puntig penseel nr. 12; Chinese platte kwasten geitenhaar nr. 1.

Palet: kunststof palet met grote mengvakken (van Beek), palet met deksel (John Pike) of opvouwbaar palet van Reeves. Overig: klein natuursponsje; 2 grote plastic yoghurtmerrtjes (bij voorkeur wit).

Modellschilderen: Tekenpapier en potlood of houtskool; Een paar met Gesso geprepareerde dragers van minimaal 40x50 cm. naar keuze (stevig papier, karton, paneel, doek) ; Penselen. Minimaal 6, lange steel, maten van 4 t/m 12. Varken of kunsthaar. ('Greene Art' zijn goed en goedkoop) ; Verf. Acryl: Titaanwit, Naphtol Rood, Gele Oker, Ultramarijn Blauw, Gebrande Sienna; Olieverf: Titaanwit, Naphtol Rood, Gele Oker, Ultramarijn Blauw, Gebrande Sienna, Alizarine Crimson, Cadmium Geel licht, Gebrande Omer; Palet, minimaal 25x35 cm. Geen scheurpalet; Paletmes; Reukarme terpentine en rol keuken/klus-papier of lap.

Kleurstudie: Rood geel en blauw. Van alle drie een koude en warme variant. Voorbeelden: Warm rood: cadmiumrood, pyrrolerood, vermiljoenrood ; Koud rood: kraplak, magenta, permanent rose; Koud geel: citroen geel, aureoline; Warm geel: azo geel, cadmiumgeel; Koud blauw: ceruleum; Warm blauw: ultramarijn. Een minder agressief oplosmiddel hebt zoals Shell-sol in plaats van terpentine. Dit om de lucht in het lokaal niet teveel te vervuilen. Voor de rest zijn de schildermaterialen zoals in het tweede jaar, kwasten, paletmes etc.

Compositie en expressie: Heel klein spotje, kijkdoos, spiegel, siberisch krijt, zwarte tekenstift, tekenklemmen, gekleurde vouwblaadjes, afwasborstel, keukenrol, museumjaarkaart. Voor de rest schildermaterialen zoals in het 2e jaar.

Programma leeruitkomsten (PLU) en toetsingskader

Programma Leeruitkomsten Vakscholing 3:

De student laat middels voortzetting van ontwikkeling aan kennis van en ambachtelijke vaardigheden op de lesgebieden van schilderen, modeltekenen en -schilderen, compositie en expressie in voorstudies van tekeningen (houtschool, krijt of penseel), schetsen van studies naar schilderijen en/of beeldhouwwerken zien ook voorstelling(en)/ compositie(s) in *kleurrijk* pallet met een anatomisch correct model in een perspectivisch correcte ruimte te kunnen creëren en waarbij de student laat zien de verschillende kennis en vaardigheden van de lesgebieden te kunnen samenvoegen en gebruik te maken van verschillende technieken zoals aquarel, pastel, acryl en olieverf.

Kennis (K)	Omschrijving van leeruitkomsten	Competenties
Kunstbeschouwing	De student is in staat om voorbeelden uit verschillende kunststromingen of stijlperiode actief waar te nemen, te analyseren en te bespreken. De student heeft kennis van de wijze waarop je kunt blijven ontwikkelen. De student heeft kennis van kleurtheorieën, de geschiedenis van model- en portretschilderen, landschap, negentiende-eeuwse kunstenaarscollectieven en hedendaags Nederlands realisme. De student heeft kennis van de actuele ontwikkelingen in de kunstwereld, ook van kunst buiten het eigen straatje, en zet een eerste stap in het bepalen van zijn eigen positie daarin	B, D
Compositie en expressie	De student heeft kennis van procesgericht werken, het stappenplan, op basis van waarneming, voelen en ervaren en op welke wijze de student daarbij compositie inzet: ritmiek /bogen/ beweging en licht/ donker, toon en warm/koud in samenhang met hun expressies. En heeft kennis van hoe het licht daarin een rol speelt	B, C
Aquarel	De student heeft kennis van diverse eigenschappen van de aquareltechniek zoals het losser schilderen, nat-in-nat, werken met toetsen en glacerende lagen	B, C
Modelschilderen	De student heeft de basiskennis van model-schilderen: materialen, palet, verf, penselen en ondergrond en voor het schilderen kennis van het kijken, het zien en het weergeven van de juiste 'toonwaarden'	B, C
Kleurstudie	De student heeft kennis van de kleurenleer van Johannes Itten, heeft kennis van het mengen van kleuren en heeft inzicht hoe kleuren zijn opgebouwd en zich verhouden zoals koud/warm, verzadigd/onverzadigd en de tonaliteit van kleur. De student heeft kennis van paletindeling en pigmenten	B, C, D
Vaardigheden (V)	Omschrijving van leeruitkomsten	Competenties
Kunstbeschouwing	De student laat aan zijn medestudenten zien dat hij in staat is om een overtuigende presentatie in woord en beeld te geven over kunstenaars waardoor hij zich	E, F

Compositie en expressie	geïnspireerd voelt en laat zien dat hij hierbij de voordelen ervaart van interactie met zijn medestudenten De student laat in zijn creaties zien antwoord te kunnen geven op wat hij wil laten zien en op welke wijze compositie- ritmiek/bogen/beweging en licht/donker en toon en warm/koud in samenhang met hun expressies. De student laat zien hoe het licht daarin een rol speelt	B, C, D
Aquarel	De student laat de verschillende aquareltechnieken, zoals het losser schilderen, nat-in-nat, werken met toetsen en glacerende lagen zien in de creaties, van tonaal naar volledig palet in verschillende thema's zoals stillevens, portret, model, bloemstillevens, landschap en stadsgezichten	C, D
Modellschilderen	De student laat zien dat hij in staat is op basis van schets- en voorstudie, compositie, toonwaarden (licht/donker), vorm, kleur, focus(edges), van groot naar klein, van het vlak naar het detail figuratieve creaties te schilderen; en laat zien dat hij een eigen selectie kan maken vanuit betovering; verwondering; hartstocht; emotie, herkenning; anatomie, beweging, ritme, anatomie	B, C, D
Kleurstudie	De student kan vanuit de primaire kleuren werken en laat zien door het mengen daarvan kleuren te kunnen bouwen tot de gewenste kleuren in de creaties.	C, D
Attitude (A)	De student laat unieke gedrevenheid zien naast een onderzoekende houding door actieve waarneming, analyse en bespreking van meer of minder representatieve voorbeelden uit verschillende kunststromingen of stijlperiode en is in staat zijn eigen plaats en performance in de traditie van de figuratieve kunst te creëren. De student kan reflecteren op zijn eigen activiteit en heeft een experimentele instelling die ertoe kan leiden dat hij andere dan gekende en nieuwe mogelijkheden ontdekt die zijn beeldend proces verpersoonlijken	Competenties A, B, C, D, E, F

TOETSINGSKADER, BEOORDELINGSKADER VAKSCHOLING 3

De student laat zowel voortzetting van ontwikkeling in ambachtelijk vaardigheden op de lesgebieden van schilderen, modeltekenen en -schilderen, compositie en expressie in voorstudies van tekeningen (houtschool, krijt of penseel), schetsen van studies naar schilderijen (en/of beeldhouwwerken) zien in (een) figuratieve compositie(s) in *kleurrijk* palet met een anatomisch correct model in een perspectiefisch correcte ruimte.

	Onvoldoende	Voldoende
Kennis (K)	Laat (meer dan) onvoldoende kennis zien van de lesgebieden	Laat (meer dan) voldoende kennis zien van de lesgebieden
Vaardigheden (V)	Laat (meer dan) onvoldoende ontwikkeling in technieken en vaardigheden zien in de creatie	Laat (meer dan) voldoende ontwikkeling van technieken en vaardigheden zien in de creatie

	van voorstudies, schetsen en figuratieve schilderijen met een compositie in licht-donker met een anatomisch correct model in een perspectivisch correcte ruimte	van voorstudies, schetsen en figuratieve schilderijen met een compositie in licht-donker met een anatomisch correct model in een perspectivisch correcte ruimte
Attitude (A)	Laat onvoldoende zien van een unieke gedrevenheid naast een onderzoekende houding, en toont weinig tot onvoldoende vakmanschap en creërend vermogen. Toont weinig tot onvoldoende wil tot samenwerken en performance	Laat (meer dan) voldoende zien van unieke gedrevenheid naast een onderzoekende houding. Toont meer dan voldoende vakmanschap en creërend vermogen. Toont de wil tot samenwerken en performance
Resultaat	Laat (meer dan) onvoldoende vakkennis en vaardigheden van de traditionele Nederlandse figuratieve schilderkunst zien	Laat (meer dan) voldoende vakkennis en vaardigheden van de traditionele Nederlandse figuratieve schilderkunst zien
Randvoorwaarde	De student heeft de lessen gevolgd De student heeft deelgenomen aan de tussenwerkbespreking	

Masterscholing

Algemene informatie

Inleiding

Bij de Klassieke Academie word je in de Masterscholing opgeleid tot vrij beeldend kunstenaar in de rijke traditie van de Nederlandse figuratieve kunst met een eigentijdse richting.

In de Masterscholing wordt je ontwikkeling van de competenties meer individueel voortgezet met een zelfgekozen vakkenpakket. Zowel docenten als de zelfgekozen begeleider stimuleren je om vanuit het ambacht naar een eigen ideeënwereld te werken en daarmee een persoonlijke beeldtaal te ontwikkelen. Tegelijk word je voorbereid op de beroepspraktijk. Ook krijg je inzicht in de manier waarop de docenten, allen praktiserend kunstenaar, zelf werken. Je krijgt verplicht les in het vak "Ondernemerschap in de kunst" door een docent die eigenaar/directeur is van een kunstprojectonderneming.

Alleen studenten van de Vakscholing en de kandidaten van buiten, die in de slotvergadering van de eindwerkbespreking van de Vakscholing op grond van hun werken zijn toegelaten en het aanmeldingsformulier hebben ingevuld, kunnen starten met de Masterscholing.

Keuzevakken

Via het keuzeformulier en na een gesprek heb je definitief gekozen voor een aantal keuzevakken. Er is gecontroleerd of je aan de gestelde verplichtingen voldoet. Afmelden voor een keuzevak is via admin@klassiekeacademie.nl alleen mogelijk als je, ondanks de afmelding, aan de eis het volgen van minimaal 6 keuzevakken in twee jaar voldoet.

Behalve bij het verplichte vak "Ondernemerschap in de kunst" voor Masterscholing 2 zitten studenten van de Masterscholing 1 en 2 bij elkaar in een lesgroep.

Afhankelijk van je keuze, moet je erop rekenen dat de studielast (les en thuiswerk) in totaal gemiddeld 20 uur per week bedraagt.

Begeleider/ examenbegeleider

Zowel in Master 1 als 2 kies je vóór 1 oktober voor een begeleider, respectievelijk examenbegeleider.

De (examen)begeleider is aanvullend op de vaktechnische ondersteuning die de masterdocenten bieden bij de keuzevakken. De (examen)begeleider kijkt in de breedte en stimuleert de student in het ontwikkelen van een persoonlijke beeldtaal en ideeënwereld.

De (examen)begeleider:

- ondersteunt en adviseert bij (stagnerende) studievoortgang
- is eerste aanspreekpunt voor de student
- stemt af met collega-masterdocenten en de stafdocent Masterscholing
- bespreekt de beoordelingen met de student

De begeleider is aanwezig bij de werkbesprekingen (Master 1).

De examenbegeleider is aanwezig bij de preview en het referaat (Master 2).

Externe Vertrouwenspersoon

We vinden het belangrijk, dat iedereen zich op de Klassieke Academie veilig voelt. Als er toch iets gebeurt, waar je last van hebt en waar je over zou willen praten, kan je contact opnemen met je mentor of onze externe vertrouwenspersoon: Mineke Gravers, vertrouwenspersoon@klassiekeacademie.nl, telefoon 06 15383938.

De vertrouwenspersoon kan je opvangen, naar je verhaal luisteren en daarna begeleiden en adviseren over vervolgstappen bij het intern oplossen van je klacht/melding over ongewenste omgangsvormen, zoals pesten, discriminatie, verbaal geweld, seksuele intimidatie of agressie. Samen proberen jullie de vraag "hoe tot een oplossing te komen?" te beantwoorden. De gesprekken met een vertrouwenspersoon zijn vertrouwelijk. Bij melding van een strafbaar feit heeft de vertrouwenspersoon als burger een aangifteplicht.

Op grond van ervaringen kan de vertrouwenspersoon gevraagd en ongevraagd het bestuur adviseren zaken op te pakken, ook hierbij staat de vertrouwelijkheid voorop.

BEOORDELINGEN MASTER 1

Van alle keuzevakken is een programma leeruitkomsten (PLU) en toetsingskader gemaakt (zie inhoudsopgave). Hierin wordt aangegeven welke kennis je verwerft, welke vaardigheden je je eigen maakt en welke attitude van je wordt verwacht. Het geeft het inzicht op welke wijze er tijdens de werkbesprekingen naar het proces van je ontwikkeling wordt gekeken.

Werkbespreking 1e semester Masterscholing 1

De werkbespreking aan het eind van het 1e semester geeft toelating tot het 2e semester als de lessen 1e semester zijn gevolgd en aan de werkbespreking 1e semester is deelgenomen.

Werkbespreking 2e semester Masterscholing 1

Voor de werkbespreking 2e semester maak je een keuze uit uitsluitend tijdens het betreffende studiejaar gemaakte werkstukken, schetsen, voorstudies enz. Je moet een voldoende beeld geven voor een beoordeling.

De werken worden beoordeeld door een aantal docenten van de Masterscholing en de begeleiders. In de slotvergadering van de werkbespreking 2e semester wordt bepaald of je al dan niet een certificaat hebt behaald en wordt toegelaten tot Masterscholing 2.

Studiejaar overdoen

Als je een studiejaar negatief hebt afgesloten, mag je het studiejaar overdoen als in de slotvergadering is bepaald dat de docenten perspectief zien in je ontwikkeling.

Negatief bindend studieadvies

De Klassieke Academie heeft het recht een beargumenteerd negatief bindend studieadvies te geven.

BEOORDELINGEN MASTER 2

Van het verplichte vak in Master 2 en alle keuzevakken is een programma leeruitkomsten (PLU) gemaakt (zie inhoudsopgave). Hierin wordt aangegeven welke kennis je verwerft, welke vaardigheden je je eigen maakt en welke attitude van je wordt verwacht. Het geeft het inzicht op welke wijze e) tijdens de preview en eindexamen naar het proces van je ontwikkeling wordt gekeken.

Preview Master 2

Aan het einde van het 1e semester wordt de preview gehouden. Je legt je eindexamenplan voor aan docenten en begeleiders. Als in de slotvergadering van de preview positief is geoordeeld, word je toegelaten tot het tweede semester.

Eindexamen Master 2

De regeling van het eindexamen, waarin de preview en het referaat is opgenomen, is vastgelegd in het eindexamenreglement Masterscholing.

Studiejaar overdoen

Als je het examenjaar negatief hebt afgesloten, mag je het studiejaar overdoen als in de slotvergadering is bepaald dat de docenten perspectief zien in je ontwikkeling.

Negatief bindend studieadvies

De Klassieke Academie heeft het recht een beargumenteerd negatief bindend studieadvies te geven.

Inhoud volgende bladzijden Master 1 en 2

Op de volgende bladzijden van de studiegids vind je:

- het eindexamenreglement Masterscholing
- het verplichte vak in Master 2 en de keuzevakken
- het programma leeruitkomsten (PLU) en toetsingskader Masterscholing 1 en 2

Eindexamenreglement

EINDEXAMENREGLEMENT MASTERSCHOLING

vastgesteld 12 april 2022

1. Toelating tot het eindexamen Masterscholing

- 1.1. Studenten van de Masterscholing worden tot het eindexamen Masterscholing toegelaten als:
 - a. de student deelneemt aan de preview waarin de student zijn plan voor het eindexamen voorlegt aan de examenbegeleiders en masterdocenten;
 - b. in de slotvergadering van de preview de examenbegeleiders en de docenten, op basis van de leerdoelen van het Leerplan, oordelen dat de keuze van een thema, respectievelijk thema's en de presentatie van werkstukken, voorstudies, tekeningen en schetsboeken het vertrouwen geven dat de student examenwaardig is;
 - c. de student in een referaat met beeldpresentatie inzicht geeft in het gekozen thema, respectievelijk thema's, de plannen na de Klassieke Academie en daarna de vragen van de leden van de eindexamencommissie Masterscholing beantwoordt;
 - d. in de slotvergadering van het referaat de leden van de eindexamencommissie Masterscholing, op basis van de leerdoelen van het Leerplan, oordelen dat het referaat de eindexamencommissie Masterscholing het vertrouwen geeft dat de student examenwaardig is;
 - e. de student een positief oordeel krijgt op aanvullende verstrekte voorwaarden, nadat de beoordeling in de slotvergadering (lid d) twijfels oproept.

1.2. De examenbegeleider van de student bespreekt de beoordeling van de presentaties bij de preview en het referaat met de desbetreffende student.

De student wordt door het dagelijks bestuur van de Klassieke Academie binnen 14 dagen na het referaat schriftelijk op de hoogte gesteld van het al dan niet mogen deelnemen aan het eindexamen Masterscholing. Bij aanvullende voorwaarden krijgt de student na de beoordeling z.s.m. schriftelijk de uitslag.

2. Begeleiding

- 2.1. De student kiest voor 1 oktober een examenbegeleider uit het docententeam. Bij uitzondering is examenbegeleiding door een oud-docent mogelijk.
- 2.2. De examenbegeleider heeft regelmatig contact met de student via fysieke gesprekken, mail, apps of telefoon.
- 2.3. De examenbegeleider is aanwezig bij de presentaties op de preview en het referaat.

3. Eindexamen

- 3.1. De eindexamenkandidaat dient een zodanig aantal werkstukken aan te leveren dat een voldoende beeld van de ontwikkeling en de mogelijkheid tot beoordeling door de eindexamencommissie Masterscholing wordt geboden.
- 3.2. De werkstukken moeten worden aangeleverd op formaten die passend zijn voor de ruimte waar het eindexamen Masterscholing wordt gehouden.
- 3.3. De eindexamencommissie Masterscholing beoordeelt in de slotvergadering of de kandidaat al dan niet geslaagd is.
- 3.4. De beoordeling door de eindexamencommissie Masterscholing is vaktechnisch bindend. Procedureel is het, volgens de regeling klachten en beroep mogelijk een klacht in te dienen.
- 3.5. Een geslaagde kandidaat heeft het recht om met een selectie uit de eindexamen werkstukken deel te nemen aan de eindexamenexpositie. De selectie wordt door de voorzitter van de eindexamencommissie Masterscholing met instemming van alle leden van die eindexamencommissie en de examenkandidaat bepaald.

4. Diploma

- 4.1. De uitreiking van de diploma's vindt plaats tijdens een speciale bijeenkomst.
- 4.2. Het diploma is geen wettelijk erkend diploma.

5. Eindexamencommissie Masterscholing

5.1. De eindexamencommissie Masterscholing wordt samengesteld uit examenbegeleiders, een oud-docent van de Klassieke Academie en een onafhankelijk voorzitter. De eindexamencommissie Masterscholing bestaat uit 5 personen.

5.2. De namen van de eindexamencommissie Masterscholing worden uiterlijk een week voor de preview bekend gemaakt.

5.3. Een examenbegeleider die deel uitmaakt van de eindexamencommissie Masterscholing stemt niet mee bij de beoordeling van een kandidaat die de examenbegeleider begeleidt.

6. Data

6.1. De data van de preview, het referaat, het eindexamen en de diploma-uitreiking staan op het jaaroverzicht vermeld.

Verplicht vak Masterscholing 2

Vrijdag

Beroepsvoorbereiding

12:30-15:00 (schema in nader overleg) Ondernemerschap in de kunst, Renate Coenraad

Tijdens je opleiding ben je vooral gericht op het ontwikkelen van je artistieke kwaliteiten. Maar kunstenaar zijn houdt meer in dan alleen het realiseren van een kunstwerk. Het is goed je ervan bewust te zijn dat als je voor het kunstenaarschap kiest, je ook ondernemer wordt. Waar het ondernemerschap voor de één een vanzelfsprekendheid is, kan het voor de ander een echte uitdaging zijn. Het is fijn als je tijdens je studie ermee vertrouwd raakt en je vanuit jouw unieke kwaliteiten inzicht krijgt in wat voor onderneming bij jou past, hoe je het kunt realiseren en ermee naar buiten kunt treden.

Het vak Ondernemerschap in de Kunst omvat onderwerpen als presentatie, kunstmarkt, in opdracht werken, pr en marketing, tentoonstelling maken en administratie. Ondernemerschap in de Kunst reikt je handvaten aan voor jouw toekomstige kunstonderneming. Gastdocenten en werkbezoeken ondersteunen het programma. Individuele presentaties in relatie tot je werk vormen de rode draad van het programma.

Aansluitend wordt er van je verwacht dat je aan het eind van het eerste semester (begin februari) een referaat houdt over jouw toekomst als kunstondernemer. In het programma zal aandacht worden besteed aan het referaat, je wordt hierin begeleid.

Keuzevakken

1^e semester

Maandag

9:30-12:00/uitloop 12:30-15:00 Grafische technieken, Eline Brontsema; Marieke Keuken; Reinder Homan

Hoogdruk (houtsnede), Eline Brontsema, 5 lessen

Hoogdruk, daar wordt tijdens deze lessen voornamelijk de houtsnede mee bedoeld. Het is de bedoeling dat iedere student de mogelijkheid krijgt een houtsnede te maken. Dat doen we in de reductietechniek: de prent wordt in enkele drukgangen gedrukt en tussen de drukgangen door wordt de houtplaat verder weggesneden (gereduceerd).

Omdat het een grafische druktechniek is, kan er bovendien in oplage worden gedrukt. Je kunt de oplage precies hetzelfde drukken, maar je kunt ook ieder vel anders drukken. Uitgangspunt voor de houtdruk is een tekening uit je schetsboek. Een modelstudie, een landschap; alles is mogelijk. Deze techniek biedt vele mogelijkheden en de resultaten zijn altijd weer verrassend.

Wat de studenten mee moeten nemen:

1) Een idee voor een houtsnede, d.w.z. een tekening op formaat 20x30cm (A4). Voorwaarde is dat er verschillende toonwaarden in zitten, dus geen zwart-wit lijntekening.

Let op: neem echt een tekening mee, dus geen foto. Dit omdat we in de les meteen aan de slag gaan met de houtsnede en er geen tijd is om eerst je ontwerp te maken.

2) We maken een kleurenhoutsnede, dus let ook op kleur in je ontwerp.

3) Neem tekengereedschap mee: potloden, een paar kleine penseeltjes, een geodriehoek, een omsteekpenntje en een potje Oost-Indische inkt.

4) Geen verplichting, maar wel een aanrader: neem je eigen gutsen mee. Twee stuks, een kleine en een iets grotere zijn voldoende. Je kunt ze vinden bij bijv. Van Beek in Groningen.

Vlakdruk (litho, steendruk), Marieke Keuken, 5 lessen

Tijdens de vakscholing hebben de meeste studenten een litho gemaakt. In de Master duiken we dieper in het mysterie. Voor een vervolg op de introductie zijn er diverse mogelijkheden. Allereerst gaat een deel van de studenten zelf hun steen greinen. Dit vormt de basis van het beeld. Een aantal stenen zal ik van tevoren schuren. De formaten worden doorgegeven.

Vervolgens kan zowel op de steen getekend als geschilderd worden. Tekenen met lithopotlood en lithokrijt of schilderen met tusche. Schilderen is complexer, dat heb je minder in de hand. Met etsgom is er de mogelijkheid om de penseelstreek terug te toveren.

Je kunt ook technieken mixen. Of nog wilder experimenteren met bv. druppels terpentijn voor wonderlijke patronen. Er is binnen lithografie zoveel mogelijk. Het is leuk om dat avontuur aan te gaan.

Als er voldoende tijd is, kan er zelfs een tweekleurendruk worden afgedrukt.

Persoonlijke stijl, visie en handschrift vliegen de litho's vanzelf binnen. Uiteraard worden jullie op de voet gevolgd en geholpen keuzes te maken.

Doel: iedereen maakt een litho waar hij/zij trots op is!

Wat de deelnemers mee moeten nemen:

1) Een idee voor een litho. Bij voorkeur een schets, maar een foto kan ook.

Als je de contouren wil overzetten, neem dan het beeld tevens mee in spiegelbeeld. Denk daarbij aan het beschikbare formaat steen.

2) Neem tekengereedschap mee: potloden, contékrijt, gum, balpen, een paar kleine penseeltjes

3) Trek schoenen aan met profiel.

Diepdruk (etsen), Reinder Homan, 5 lessen

Tijdens de Vakscholing is de lijnets beoefend, waarbij in verschillende fases wordt getekend en geëtsd om zodoende een voorstelling te creëren, opgebouwd uit meerdere 'kleuren' zwart en grijs, waardoor er ruimte en atmosfeer ontstaat in de afbeelding.

Tijdens de Masterscholing gaan we hier verder op door, eventueel aangevuld met de aquatint. Dit is een techniek waarbij, naast de lijn, in toon kan worden gewerkt. Een beetje te vergelijken met een pentekening, waarbij met water verdunde inkt toon wordt ingewassen.

Tijdens de lessen zullen zaken als persoonlijk handschrift en de verschillende manieren van arceren ter sprake komen. Uitgangspunt is altijd de wereld, die de student wil verbeelden.

Materialen, zoals drukinkt enz., zijn in de grafiekwerkplaats aanwezig. Het is raadzaam om beschermende kleding, dan wel kleding die vies mag worden te dragen. Schorten zijn aanwezig.

Dinsdag

12:30-15:00 Portret in opdracht, Dorine Kuiper

Deze lessenreeks Beroepsvoorbereiding biedt zowel een praktisch als theoretisch kader voor het werken in opdracht van een opdrachtgever. Wat maakt een portret tot een goed kunstwerk? Die vraag staat om te beginnen centraal in twee hoorcolleges over de portretkunst.

En hoe verhoudt zich het werken in opdracht waarbij wensen en voorwaarden van een opdrachtgever spelen, tot de voor een creatief proces noodzakelijke vrije speelruimte? Is 'schilderen in opdracht' altijd een wezenlijk ander verhaal dan wat we 'vrije schilderkunst' noemen? Op die mijns inziens belangrijke vragen wil ik graag samen met jullie ingaan. Uiteraard zal ik ook uitvoerig ingaan op de praktische kant van het schilderen in opdracht: Hoe verloopt het contact met je opdrachtgever? Hoe ga je om met tijdsdruk? Waar moet je aan denken bij de afspraken die je van tevoren maakt, en wat doe je als een opdrachtgever niet tevreden is met het resultaat? Hoe gaat de financiële afwikkeling van een opdracht in zijn werk? Ik probeer je zo goed mogelijk voor te bereiden op deze en nog veel meer praktische zaken.

Hierna gaan we daadwerkelijk schilderen. Daarbij creëren we fictieve opdrachtsituaties om mee te oefenen, en tot slot komt er een BG'er oftewel 'Bekende Groninger' voor jullie poseren. We behandelen dit zoveel mogelijk als een echte officiële opdracht. Je verdiept je in de persoon, laat een idee in je rijpen, maakt schetsontwerpen, een prijsopgave, etc. Samen kijken we vervolgens wat het meest overtuigende ontwerp is, en dat ga je in drie lessen onder mijn begeleiding uitwerken. We sluiten af met een klassikale onthulling van jullie portretten, waarbij de geportretteerde Groninger ook aanwezig zal zijn.

16:00-18:30 Model in de ruimte, Joost Doornik

In deze lessen gaan we proberen tot een natuurlijke synthese te komen tussen het model en de ruimte in een schilderij.

Als je als student bezig gaat met de verf, het palet en het model voor je, merk je al snel dat de vorm een probleem kan worden. Of de ruimtelijkheid verdwijnt uit je schilderij. Richt je je echter weer teveel op de vorm van het model, dan wordt het model weinig schilderachtig en krijg je misschien een uitgeknipt beeld.

In de lessen kan de student zijn eigen stijl en vormtaal ontwikkelen en werken met zijn eigen keuze uit een uitgebreid kleurpalet, en komt zodoende tot een persoonlijke visie op het model in de ruimte.

Daarnaast worden in de les een paar oefeningen in perspectief verweven om de ruimtelijke kennis op peil te houden.

19:00-21:30 Compositie en expressie, Xandra Donders

Je maakt zelfstandig beelden waarin je een persoonlijke visie of thematiek op de voor jouw specifieke manier gaat verbeelden. Je wordt gestimuleerd om vanuit het ambacht naar de eigen ideeënwereld te werken en daarmee een persoonlijke beeldtaal te ontwikkelen.

Hierbij zet de je waarneming om in persoonlijke belevingen en ervaringen. Ruimtelijke opstellingen en of thema's worden naar een persoonlijke beleveniswereld toegedraaid en eventueel aan een actueel maatschappelijk item verbonden.

Je wordt uitgedaagd en aangemoedigd te experimenteren; risico's te nemen; fouten te maken en oog te hebben voor toeval en dit alles een rol te laten spelen in de verdere ontwikkeling van je werk om zo nieuwe mogelijkheden te ontdekken en jezelf verder te ontwikkelen.

Je krijgt inzicht in je beeldende mogelijkheden en beperkingen.

Het persoonlijk leerproces en zienswijze worden voortdurend geëvalueerd en geplaatst in de kunstgeschiedenis/hedendaagse kunst.

Je gaat in 15 lessen n.a.v. eigen en klassikale thema's (bv een groepsportret en familiegeschiedenissen) volgens een stappenplan procesgericht te werk: ideevorming (schrijven met een pen en ideeschetsjes) inspiratiebronnen zoeken, studeren en experimenteren, plezier maken en fouten maken en overnieuw beginnen, frustraties, compositorisch onderzoek, ruimtelijke opstellingen met klasgenoten o.m. in de kelder naar uiteindelijk het 'affe' schilderij.

Verder zal er in de lessen veel aandacht zijn voor compositie en expressies.

Er zal getracht worden een verbinding te zoeken met werken die in andere lessen zijn gemaakt

Aan het eind van de lessenreeks zal je beter in staat je eigen pad te volgen; keuzes te maken in thematiek; werkwijze; referenties en inzichten.

Materialen: in elk geval heel klein spotje en troepjes en kijkdoos en spiegel. Veel tekenend onderzoek.

Woensdag

9:30-12:00/uitloop 12:30-15:00 Schilderen, eigen ontwerp en de weg ernaar toe; Peter Hartwig

1. Deelnemers sturen foto's van eigen werk naar Peter. Minimaal drie werken. Eventueel met vragen/opmerkingen.

2. Deelnemers formuleren een leerwens.

3. Deelnemers noemen drie kunstenaars die zij bewonderen.

Na de technische vakscholing is het tijd om erachter te komen wie je bent als schilder. Wat inspireert je, wat wil je de kijker laten beleven, wat zijn je kwaliteiten en wat zijn je valkuilen. Hoe kom je toch aan die dip?

Wat is voor jou het allerbelangrijkst, wanneer is je schilderij naar jouw inzicht mislukt? Hoe kun je effectief te werk gaan om tot jouw beeld te komen? En dit alles zonder het avontuur te verliezen.

Onderwerpen/thema's: Zoveel mogelijk eigen onderwerpen. Wat past bij jou? Diverse uitgangspunten mogelijk: interieur, stilleven, stedelijke motieven, landschap. Hier kunnen ook mensen onderdeel van zijn. Naar aanleiding van de kennismaking en de foto's van het eigen werk kunnen opdrachten op maat gegeven worden om inzichten en vaardigheden aan te scherpen. Vragen rondom mensfiguur, dieren en ruimtesuggestie worden uiteraard ook behandeld.

Er wordt een dag aandacht besteed aan het opspannen van doeken.

Materialen: om te kunnen schilderen en oefen/schetsmateriaal. Drager(s): doek, paneel of papier. Penselen, paletmes, palet. Olieverf (Cobra kan ook) en eventueel acrylverf. Voor een ondergrondkleur kan acrylverf en gesso (bestaat ook transparant) praktisch zijn.

Vrijdag

16:00-18:30/uitloop 19:00-21:30 Model, Rachel Dieraert

De lessen modelschilderen worden deels in combinatie met modeltekenen gegeven.

In de vakopleiding is er reeds allerlei kennis aangereikt zoals proporties, tonaliteit, kleurgebruik en compositie. Deze basiselementen van het (model)schilderen (en tekenen) komen nog steeds voorbij en leer je waar nodig nog meer te integreren of verdiepen. Daarnaast is er nu ook ruimte om te ontdekken en onderzoeken waar jouw natuurlijke kracht en inspiratie in het schilderen ligt en waar je jouw focus wilt leggen.

Er wordt gewerkt vanuit de waarneming, naar model. De verwerking daarvan kan per student verschillen: langer werken aan een schilderij of juist verschillende snelle schetsen maken, direct nat-in-nat op het doek werken of eerst verschillende tekeningen/ studies maken, concentreren op het model of de omgeving erbij betrekken, gebruik maken van een gedempt, beperkt palet of meer coloristisch, etc.

Een essentieel onderdeel in deze lessen is kleurgebruik en palet. Andere aandachtspunten zijn o.a. "bouwen", constructief tekenen/ schilderen, plasticiteit, compositie, abstractie en deformatie.

In deze lessen wordt het onderzoekend en corrigerend werken gestimuleerd, waarbij het proces belangrijker is dan het resultaat. Ter ondersteuning kijken we ook in kunstboeken naar de werken van diverse kunstenaars, om te leren kijken en van voorgangers te kunnen leren.

Materialen:

- Papier: 50 x 65 cm (of groter), kan gewoon romandruk zijn
- Tekenmateriaal: Siberisch krijt, zacht (bv. Faber Castell Soft)
- Kneedgum
- Ander tekenmateriaal naar eigen voorkeur (bv. houtskool, tekenpennetje)
- Evt. schetsboek

- 2 papierklemmen
- Drager: geprepareerd doek, paneel of olieverfpapier (ondergrondkleur: middentoon) – neem meerdere dragers (in verschillende formaten) mee per les!
- Olieverf: (Studieverf is ook goed. Voor duurdere kleuren zijn ook alternatieven te vinden, de benaming verschilt dan per merk)
- * Basispalet/ in ieder geval: ultramarijn blauw (donker) of pruisisch blauw, gebrande omber, gele oker, titaanwit, cadmium rood (of goedkoper alternatief)
- * Eventuele uitbreiding palet (tip: kijk wat je al hebt en waar je graag mee werkt, in overleg evt. aanvullen): cadmium geel, citroengeel, kraplak, evt. Engels rood, evt. viridiaan groen, evt. gebrande sienna, evt. napels geel
- Kwasten in diverse maten, ook grote
- Groot palet (bv. houten palet)
- 2 paletmessen
- Shellsoll
- Evt. medium (indien gewenst)
- Lappen
- Schoon jampotje (of zoiets) met deksel; om Shellsoll in te doen
- Evt. kartonnen kadertje, bestaande uit twee uitgesneden L-vormen

Zaterdag

4x in september en 4x in mei, 9:30-12:00/12:30-15:00 Plein air schilderen & 11x 9:30-12:00/uitloop 12:30-15:00 Schilderen, landschap; Peter Hartwig

“En Plein Air” schilderen verwijst meestal naar het schilderen in de buitenlucht, in de natuur. In deze serie breiden we dat uit naar de stad. Het landschap, de stad, het plantsoen en het café. Vier zaterdagdagen op locatie tekenen en schilderen en 11 keer de verwerking in het atelier. In het tweede semester wordt aan het eind van het seizoen nog eens 4 keer op locatie gewerkt.

De kern van deze serie is het licht. Licht en sfeer. Alles wat we zien, zien we door licht. In de natuur, in de stad, maar ook in binnenruimtes. Ruimtes gevuld met licht en ruimtes, verdeeld door licht, in donkere en lichte partijen.

Mensen, voertuigen, gebouwen, die tevoorschijn komen, doordat ze gedeeltelijk licht vangen. Staat je onderwerp in de schaduw of in het licht? Een bijkomend gegeven is het ritme, waarmee je de lichte en donkere vlakken verdeelt.

Ritme en dynamiek zijn in het stadsbeeld bijna als vanzelf aanwezig. Dit allemaal klinkt als zwart-wit, maar het gebruik van kleur zal wel degelijk hierin meegenomen worden. Als vanzelf zal ruimtesuggestie aan de orde komen. Lijnperspectief, atmosferisch perspectief en overlapping.

Materialen: om te kunnen schilderen en oefen/schetsmateriaal. Drager(s): doek, paneel of papier. Penselen, paletmes, palet. Olieverf (Cobra kan ook) en eventueel acrylverf. Voor een ondergrondkleur kan acrylverf en gesso (bestaat ook transparant) praktisch zijn. Telefoon of camera en ook digitale schetsmaterialen zijn handig. Voor de liefhebber: Er kan ook geschetst worden met inkt. Voor het buitenschilderen kan een kistveldezel handig zijn. Een boodschappentrolley is ook handig. Alles wat het gesjouw maar handiger maakt.

2^e semester

Maandag

Maart, april, mei 9:30-12:00/12:30-15:00 Muurschilderen, Randolph Algera

Studenten krijgen tijdig het rooster op welke dagen de 37,5 uur les worden ingevuld

In het lesprogramma “muurschilderingen” komen zowel kunstgeschiedenis, praktijk, theorie en toepassing van de theorie in de praktijk aan de orde.

Dinsdag

9:30-12:00/uitloop 12:30-15:00 Gelaagd schilderen II: detail en stofuitdrukking, Piet Sebens

In deze lessen wordt veel aandacht besteed aan de exacte waarneming. Het onderwerp wordt nauwkeurig bestudeerd. Met aandacht voor compositie, kleur en licht-donker werk je naar een zorgvuldig afgewerkt eindproduct toe waarbij stofuitdrukking van bijvoorbeeld, glas, hout of huid en detaillering een grote rol spelen.

De opbouw van het schilderij is klassiek, je werkt van groot naar klein en laagsgewijs. Bij dit laatste moet je denken aan aandacht voor het zogenaamde nat-in-nat schilderen, de verschillende manieren van onderschildering en het glacis. Je kiest in overleg je eigen onderwerpen en je neemt je eigen stillevensmateriaal mee.

Materialen: Acryl/olieverf, ruim palet, naast je gebruikelijke arsenaal aan kwasten, ook ronde marthaarpenseelen nr. 6, 4 en 2, drager: paneel, twee potjes geurvrije terpentijn (zoals Gamsol), potjes voor water en een lap

16:00-18:30/uitloop 19:00-21:30 Dier & Mens: beweging, bouw en toegepaste anatomie, Robin Shillcock

OBSERVEREN, BELEVEN, VERBEELDEN

Anatomische kennis is een hulpmiddel, het hoeft niet een alles verdringende passie te worden. Wie de zichtbare wereld overtuigend weer wil geven, heeft kennis en begrip nodig, niet alleen van van het atelierpraktijk, maar ook van hoe de wereld in elkaar steekt.

In deze lessen blijven we dicht bij de werkelijkheid —maar niet uitsluitend, want vormgeven van wat je gezien hebt hangt grotendeels ook af van verbeelding.

We gaan vooral tekenen met verschillende materialen (naar eigen keuze, dus ook pastel als je dat zou willen, al is dat eigenlijk schilderen met droog pigment). Tekenend zou je kunnen vergelijken met het onthullen van een mysterie; tijdens het kijken en tekenen haal je laag na laag weg en krijg je greep op je onderwerp.

Tekening helpt ook te schiften in de vele mogelijkheden die je brein produceert.

In de afgelopen studie jaren heb je van alles geleerd over je beroepspraktijk, over chiaroscuro, toonwaarde en kleur, over het belang van goed observeren, en van het begrip van wat je ziet. Begrip is in dit verband een groot goed, want een van de fundamenteën van de figuratieve/realistische (schilder)kunst. Begrip brengt je dicht bij je onderwerp, of dat nu mens, dier of iets anders is. Je hebt hier jarenlang aan gewerkt, geworsteld met je eigen beperkingen & de frustratie van het te langzaam vooruitgaan, en met het overwinnen van zulke beperkingen. Je hebt gekeken naar de grote voorbeelden, Dürer, van Eyck, Vermeer, Menzel, Degas, Homer, Wyeth, Freud e.a., en je hebt ontdekt dat een basis kwaliteit hen allen verbindt, een kwaliteit dat in alle goede kunst is te vinden, namelijk, dat het goed gemaakt is.

De Lessen

In de lessenserie werken we naar verdieping —verdieping van je kennis, van je vermogen tot inleven en ook verdieping van je verbeelding.

We kijken naar mens en dier, naar opbouw, naar beweging, de ultieme expressie van levenslust (denk bijv. aan dans, een galoperend veulen), en zo mogelijk ook naar de “psychologie” van het onderwerp —hadden we maar alle tijd in de wereld!

In de eerste lessen werken we naar model, lichaamshouding, portret en details, en vervolgens ook naar dieren, het liefst levend, maar dood als het moet.

Op het program staat het verwerven van enige kennis van drukpunten van het skelet en de oppervlakte bepalende spieren; de mens in beweging (klauteren, schermen), paarden (bereden politie?), geiten, eenden, ganzen, varkens (op een (kinder)boerderij), de voordelen & valkuilen van het werken naar foto's en zo mogelijk een of meer sessies in de dierentuin.

Materialen:

- Gewone tekenmateriaal naar voorkeur, maar in elk geval: potlood 2B, 4B, 7B, houtskool of conté, zwarte balpen.
- Kneedgum, puntenslijper/mes. Aquarelpenselen naar voorkeur.
- Aquarelverf, gouache of acryl: gummigut (of cadmiumgeel), gele oker, gebrande sienna, cadmiumrood, frans ultramarijn (of cobalt), zwart.
- Palet naar voorkeur (email bord is licht en makkelijk schoon te maken)
- Schetsblok A3 en A4: spiraal schetsblokken zijn handig: N° 1, 90 gr., N° 2, 125 gr., en voor liefhebbers N° 4, 90gr. Met Kraft papier (bruin).
- Tekenplank, formaat A3 (triplex is licht!). Grotere vellen, zonodig te verkrijgen in de KA.
- Houtskool/krijtsoort, pastelkrijt zwart, wit en eventueel complementaire kleuren.
- Kneedgum, veer.
- Papier 50x65 cm.

Woensdag

9:30-12:00/uitloop 12:30-15:00 Schilderen met extra aandacht voor eigentijdse onderwerpen, Stijn Rietman

De technische aspecten heb je in de vakopleiding uitvoerig tot je genomen. Daarbij komt nu een verdieping: Wat is hoofd- en bijzaak in je beeld, wat vind jij belangrijk en welke keuzes maak jij daarbij? Wat laat ik weg, waar zoom ik op in, welke sfeer wil ik oproepen, welke onderwerpen kies ik daarvoor en waarom?

De 15 lessen zijn vooral gericht op veel doen en uitproberen. Rode draad hierin is dat er in de lessen vaak wordt uitgegaan van een stilleven, maar ook zal het interieur of landschap behandeld worden. Hierbinnen zullen we ons focussen op diverse deelgebieden: Soorten composities, de kunst van het weglaten, het verstilde stilleven, de Trompe l'oeil, hedendaagse onderwerpen, witte- & zwarte objecten, felle kleuren, lichtsoorten, etc. Bedoeling is dat je n.a.v. het aangereikte zelf bepaalt hoe je daarmee aan de slag gaat. Afhankelijk van wat jou geïnspireerd heeft, maak je een stilleven, interieur, landschap of portret die we daarna klassikaal of individueel bespreken. In totaal krijg je vier lesopdrachten waarin je bovenstaande deelgebieden ineen giet.

Werk tijdens het schilderen aan je ideeën, schrijf ze op, maak schetsen en bespreek ze met mij en/of je medestudenten. Neem voor elke les altijd je eigen voorwerpen en inspiratiemateriaal mee, zodat je altijd uit de voeten kunt.

Materialen:

Basispalet: Gemengd wit, Citroengeel, Transparant Oxydgeel, Cadmium Rood licht, Quinacridone Roze, Ultramarijn Blauw donker, Turquoise blauw of Phtaloblaauw, Gebrande Omber. Verder ben je vrij om dit aan te vullen met de voor jou 'onmisbare' kleuren.

Vrijdag

16:00-18:30/uitloop 19:00-21:30 Het binnenste buiten, Joyce Eijkhout

Na de vakscholing ga je je verdiepen en je autonomie verder ontwikkelen.

In deze lessen komen alle vaktechnische aspecten aan bod en zetten we vooral ook in op compositie. Dit doen we door met 2 modellen veelal complexe geënceneerde opstellingen te maken. Welke keuzes maak je in het schilderij en hoe kun je dat alles versterken?

In de loop van het les jaar krijgen de studenten steeds meer zeggenschap in de opstelling en belichting. In de lessen zal er zowel individueel als klassikaal aandacht worden besteed aan deze aspecten.

Zaterdag

9:30-12:55/uitloop 13:30-15:00 (11x) Modelschilderen, Paul Boswijk

In de drie voorafgaande jaren heb je het nodige geleerd over vorm, anatomie, compositie, perspectief, tonale waarden, kleur en al deze elementen komen nog steeds aan bod in mijn lessen maar meer met de nadruk op wat en hoe je zelf graag schildert. Er wordt gewerkt naar model maar de begeleiding wordt individueler en je gaat op zoek naar wat je inspireert, motiveert, wat je wilt uitdrukken.

Tevens komen een aantal specifieke zaken aan de orde zoals: clair/obscur, plooiwal, stofuitdrukking, glans, weerkaatsing en verder alles wat je graag wilt weten maar nog nooit iets over gehoord hebt (of weer bent vergeten). Het gebruik van foto's is over het algemeen zwaar taboe maar vrijwel iedereen gebruikt ze in meer of mindere mate als hulpmiddel uit noodzaak of als bewuste keuze. Hoe maak je bruikbare foto's, waar moet je op letten en wat zijn de gevaren, valkuilen en regelrechte fouten? Ook over praktische zaken als doek opspannen, lijsten maken, vergulden, passe-partout snijden zal ik het een en ander uitleggen.

Programma leeruitkomsten (PLU) en toetsingskader Masterscholing 1

Programma Leeruitkomsten Masterscholing 1:		
De student laat een proces van onderzoek en verdieping zien in zijn schilder- en grafiekcreaties op verschillende vaardigheidsgebieden en thema's naar keuze en creëert een aantoonbare ontwikkeling in zijn eigen opvattingen en ideeën in figuratieve creaties op basis van de gekozen keuzevakken.		
Kennis (K)	Omschrijving van leeruitkomsten	Competenties
	<u>Eerste semester</u>	
Grafische technieken, Eline Brontsema, Marieke Keuken, Reinder Homan	<p><i>Hoogdruk:</i> De student heeft kennis van de werkwijze van reductietechniek, het grafisch drukwerkproces en drukgangen bij de houtsnede</p> <p><i>Diepdruk:</i> De student heeft kennis van de methodiek van werken met de lijnets, de auquatint</p> <p><i>Vlakdruk:</i> De student heeft kennis van het greinen van een steen, verschillende technieken van tekenen en schilderen met tusche en het mixen van technieken</p>	B, C
Portret in opdracht, Dorien Kuiper	De student heeft kennis van de kaders voor het werken in opdracht van een opdrachtgever, waarbij wensen en voorwaarden van een opdrachtgever spelen, tot de voor een creatief proces noodzakelijke vrije speelruimte	B, C, D, F
Model in de ruimte, Joost Doornik	De student heeft kennis van ruimtelijkheid en de verwevenheid met perspectief in een schilderij en kennis van de wijze waarop een persoonlijke visie op het model in de ruimte ontwikkelt	B, C, D
Compositie en expressie, Xandra Donders	De student heeft kennis van op welke wijze hij door waarnemen, voelen en ervaren bij bezoeken tentoonstellingen en door maatschappelijke thema's en eigen ervaringen zich een onderwerp(en) eigen kan maken om een eigen weg te bewandelen	A, B, C, D
Schilderen, eigen ontwerp en de weg ernaar toe, Peter Harwig	De student heeft kennis van wie hij is als schilder en op welke wijze hij effectief te werk kan gaan, en op welke wijze hij de beschouwer zijn creatie wil laten beleven	A, B, C, D, F
Model, Rachel Dieraert	De student heeft kennis van op welke wijze basiselementen van het (model)schilderen (en tekenen) als proporties, tonaliteit, kleurgebruik en compositie waar nodig nog meer te integreren of te verdiepen zijn. De student heeft kennis van kleurgebruik en palet, "bouwen", constructief tekenen/ schilderen, plasticiteit, compositie, abstractie en deformatie	B, C, D

Plein-air schilderen & Schilderen, landschap, Peter Harwig	De student heeft kennis van op welke wijze hij met licht en sfeer ritme en dynamiek kan scheppen in een afbeelding van de stad, landschap, café. De student heeft kennis van ruimtesuggestie, lijnperspectief, atmosferisch perspectief en overlapping.	B, C, D
Muurschilderen, Randolph Algera	De student heeft kennis van kunstgeschiedenis en de wijze van toepassen bij 'muurschilderingen' in de praktijk	B, C, E
Gelaagd schilderen II: detail en stofuitdrukking, Piet Sebens	De student heeft kennis van de opbouw van een schilderij, het nat in nat schilderen en de verschillende manieren van onderschildering en het glacis en het belang van exacte waarneming daarbij	B, C
Dier & Mens: beweging, bouw en toegepaste anatomie, Robin d'Arcy Schillock	De student heeft kennis van drukpunten van het skelet en de oppervlakte bepalende spieren; de mens in beweging (klauteren, schermen), paarden (bereden politie?), geiten, eenden, ganzen, varkens (op een (kinder)boerderij), de voordelen & valkuilen van het werken naar foto's. De student heeft kennis van begrip, begrijpen van wat je ziet, als een van de fundamenteën van de figuratieve kunst	A, B, C, D
Schilderen met extra aandacht eigentijds onderwerpen, Stijn Rietman	De student heeft kennis van diverse benaderingen bij waarneming bij een stilleven zoals de kunst van het weglaten, het verstilde stilleven, de Trompe L'oeil, hedendaagse onderwerpen, witte objecten, felle kleuren	A, B, C, D
Het Binnenste Buiten, Joyce Eijkhout	De student heeft kennis van uitdrukkingen en wat verschillende soorten emoties doen in lichaamshouding en gezichtsuitdrukking en weet hoe dit subtiel te vertalen naar een element in de creatie	A, B, C, D
Modelschilderen, Paul Boswijk	De student heeft kennis van: Clair/Obscur, plooiwal, stofuitdrukking, glans, weerkaatsing bij het schilderen naar model. De student heeft kennis van het maken van bruikbare foto's, de gevaren, valkuilen en regelrechte fouten daarbij. De student heeft kennis van doek opspannen, lijsten maken, vergulden, passe-partout	A, B, C, D
Vaardigheden (V)	Omschrijving van leeruitkomsten	Competenties
Grafische technieken, Eline Brontsema, Marieke Keuken, Reinder Homan	<u>Eerste semester</u> <i>Hoogdruk:</i> de student is in staat met de reductietechniek verschillende drukgangen een kleuren houtsnedeprent te creëren op basis van een schets, modelstudie of landschap met verschillende toonwaarden. <i>Diepdruk:</i> de student kan met de techniek van de lijnets in een opgebouwde voorstelling uit meerdere 'kleuren' zwart en grijs verdieping in ruimte en atmosfeer	B, C, D

	<p>scheppen. De student kan naar eigen keuze de voorstelling met techniek uitbreiden met de aquatint in toon afbeelden.</p> <p><i>Vlakdruk:</i> De student kan via tweekleuren steendruk een beeld creëren op basis van toepassing van verschillende technieken als tekenen met lithopotlood, lithokrijt, schilderen met tusche of een mix daarvan en laat zien in de afbeelding te durven experimenteren met technieken</p>	
Portret in opdracht, Dorien Kuiper	De student toont aan de hand van fictieve opdrachtsituaties oefeningen in staat te zijn om een BG'er oftewel 'Bekende Groninger' als opdracht te schilderen, waarbij de student laat zien procesmatig te kunnen werken: verdiepen in de persoon, een idee laten rijpen, maken van schetsontwerpen, maken van een prijsopgave	B, C, D, F
Model in de ruimte, Joost Doornik	De student is in staat een natuurlijke synthese te creëren tussen het model en de ruimte in een schilderij, met een eigen stijl en vormtaal. De student werkt met zijn eigen keuze uit een uitgebreid kleurpalet en creëert een persoonlijke visie op het model in de ruimte	A, B, C, D
Compositie en expressie, Xandra Donders	De student laat in de creaties zien onderwerpen en thema's zich eigen te kunnen maken, een eigen weg daarbij te bewandelen en in hoge mate zichzelf te durven zijn	A, D, E, F
Schilderen, eigen ontwerp en de weg ernaar toe, Peter Harwig	Op basis van de leerwens van de student is de student in staat om effectief te werken aan het aanscherpen van inzichten en vaardigheden van creaties op gebied van interieur, stillevens, stedelijke motieven en landschap	A, B, C, D
Model, Rachel Dieraert	De student is in staat om de basiselementen van het (model) schilderen (proporties, tonaliteit, kleurgebruik en compositie) in de creaties te integreren en te verdiepen door een eigen focus te leggen op basis van eigen natuurlijke kracht/inspiratie en met kleurgebruik en palet. De student laat in het proces van creaties zien onderzoekend en corrigerend te kunnen werken ('bouwen', constructief tekenen/ schilderen, plasticiteit, compositie, abstractie en deformatie)	A, B, C, D
Plein-air schilderen & Schilderen, landschap, Peter Harwig	De student is met tekenvaardigheid/ ruimtesuggestie in staat in open ruimte, in de natuur of stad de focus te leggen op het oorspronkelijke schilderkunstig idee en dit idee in perspectief te schilderen in licht en sfeer, waarbij ruimtes gevuld zijn met licht en ruimtes, verdeeld zijn door licht, in donkere en lichte partijen	A, B, C, D
	<u><i>Tweede semester</i></u>	
Muurschilderen, Randolph Algera	De student is in staat kunstgeschiedenis, praktijk, en theorie door toepassing van de theorie in de praktijk in muurschilderingen te realiseren	B, C, D, F

Gelaagd schilderen II: detail en stofuitdrukking, Piet Sebens	De student is door nauwkeurige bestudering van compositie, kleur en licht-donker van een zelfgekozen onderwerp in staat van groot naar klein en laaggewijs een zorgvuldig afgewerkt eindproduct te creëren waarbij stofuitdrukking van glas, hout, huid of anders en detaillering een grote rol spelen	A, B, C, D
Dier & Mens: beweging, bouw en toegepaste anatomie, Robin d’Arcy Schillock	De student kan creaties tekenen met verschillende materialen en laat door verdieping van inleving en verdieping van verbeelding zien hoe mens en dier naar opbouw, naar beweging en zo mogelijk ook naar de “psychologie” van het onderwerp de creatie naar model, lichaamshouding, portret en details en/of naar dieren wordt vormgegeven	A, B, C, D
Schilderen met extra aandacht eigentijdse onderwerpen, Stijn Rietman	De student laat verdieping in de technische vaardigheden zien in schetsen en schilderijen en onderscheidt daarbij hoofd- en bijzaken in het beeld op basis van eigen keuzes, vooraf als idee op schrift gezet aan de hand van waarneming van een stilleven opstellingen. De student laat daarbij zien te kunnen inzoomen of zaken te kunnen weglaten, sfeer te kunnen oproepen en kan keuzes aangeven waarom. De student is daarbij in staat soorten composities, de kunst van het weglaten, het verstilde stilleven, de Trompe L’oeil, hedendaagse onderwerpen, witte- & zwarte objecten, felle kleuren, lichtsoorten in een creatie ineen te gieten	A, B, C, D
Het Binnenste Buiten, Joyce Eijkhout	De student is in staat het door emoties opgeroepen lijnenspel van een lichaam, lichaamsdeel, de dynamiek van bewegingen/ of de houding, zonder grote gebaren en uitdrukkingen te gebruiken, van groot naar klein in een portret te verwerken, waarbij het binnenste (subtiel) naar buiten is gekeerd. De student is in staat de grote uitdrukkingen zoals ze gebruikt worden in bijvoorbeeld cartoons, te verkleinen voor een geschilderd portret	A, B, C, D
Modellschilderen, Paul Boswijk	De student is in staat het lijnenspel in een lichaam, lichaamshouding, gezichtsuitdrukking en de dynamiek van de beweging in de creatie subtiel (het binnenste) te laten zien zonder gebruik van grote gebaren en uitdrukkingen. De student laat zien van groot naar klein te kunnen werken, en de grote uitdrukkingen zoals ze gebruikt worden in bijvoorbeeld cartoons, te verkleinen voor een geschilderd portret	A, B, C, D
Attitude (A)	De student laat een onderzoekende houding zien. De student laat zien zich te willen en kunnen verdiepen en laat daarbij ontwikkeling in leervermogen zien. De student laat zien keuzes te kunnen maken in wat voor kunstenaar hij wil worden	Competenties A, B, C, D, E, F

TOETSINGSKADER, BEOORDELINGSKADER MASTERSCHOLING 1

<p>De student laat een proces van verdiepende ontwikkelingen in zijn schildercreaties zien op gebied van verschillende vaardigheidsgebieden en thema's naar keuze en creëert een aantoonbare ontwikkeling in eigen eigentijdse opvattingen en ideeën in figuratieve creaties op basis van de gekozen keuzevakken.</p>		
	Onvoldoende	Voldoende
Kennis (K)	Laat (meer dan) onvoldoende kennis zien van de lesgebieden in de gekozen keuzevakken	Laat (meer dan) voldoende kennis zien van de lesgebieden in de gekozen keuzevakken
Vaardigheden (V)	Laat (meer dan) onvoldoende ontwikkeling/verdieping in technieken en vaardigheden zien in de creatie van voorstudies, schetsen en werkstukken op basis van de gekozen keuzevakken	Laat (meer dan) voldoende ontwikkeling/verdieping van technieken en vaardigheden zien in de creatie van voorstudies, schetsen en werkstuk(ken) op basis van de gekozen keuzevakken
Attitude (A)	Laat onvoldoende zien van een unieke gedrevenheid naast een onderzoekende houding, en toont weinig tot onvoldoende vakmanschap en creërend vermogen. Toont weinig tot onvoldoende wil tot samenwerken, performance en leervermogen	Laat (meer dan) voldoende zien van een unieke gedrevenheid naast een onderzoekende houding. Toont meer dan voldoende vakmanschap en creërend vermogen. Toont de wil tot samenwerken, performance en leervermogen
Resultaat	(Meer dan) onvoldoende ontwikkeling om toegelaten te worden tot Masterscholing 2	(Meer dan) voldoende ontwikkeling om toegelaten te worden tot Masterscholing 2
Randvoorwaarde	De student heeft de lessen gevolgd De student heeft deelgenomen aan de tussenwerkbepreking	

Programma leeruitkomsten (PLU) en toetsingskader Masterscholing 2

Programma Leeruitkomsten Masterscholing 2:		
De student laat een proces van ontwikkeling en verdieping in zijn schilder- en grafiekcreaties op gebied van verschillende vaardigheidsgebieden en thema's naar keuze zien en creëert een aantoonbare ontwikkeling in eigen eigentijdse opvattingen en ideeën in figuratieve creaties op basis van de gekozen keuzevakken en in ondernemerschap in de kunst.		
Kennis (K)	Omschrijving van leeruitkomsten	Competenties
	<u>Erste semester</u>	
Grafische technieken, Eline Brontsema, Marieke Keuken, Reinder Homan	<i>Hoogdruk:</i> De student heeft kennis van de werkwijze van reductietechniek, het grafisch drukwerkproces en drukgangen bij de houtsnede <i>Diepdruk:</i> De student heeft kennis van de methodiek van werken met de lijnets, de auquatint. <i>Vlakdruk:</i> De student heeft kennis van het greinen van een steen, verschillende technieken van tekenen en schilderen met tusche en het mixen van technieken	B, C
Portret in opdracht, Dorien Kuiper	De student heeft kennis van de kaders voor het werken in opdracht van een opdrachtgever, waarbij wensen en voorwaarden van een opdrachtgever spelen, tot de voor een creatief proces noodzakelijke vrije speelruimte	B, C, D, F
Model in de ruimte, Joost Doornik	De student heeft kennis van ruimtelijkheid en de verwevenheid met perspectief in een schilderij en kennis van de wijze waarop een persoonlijke visie op het model in de ruimte ontwikkelt	B, C, D
Compositie en expressie, Xandra Donders	De student heeft kennis van op welke wijze hij door waarnemen, voelen en ervaren bij bezoeken tentoonstellingen en door maatschappelijke thema's en eigen ervaringen zich een onderwerp(en) eigen kan maken om een eigen weg te bewandelen	A, B, C, D
Schilderen, eigen ontwerp en de weg ernaar toe, Peter Harwig	De student heeft kennis van wie hij is als schilder en op welke wijze hij effectief te werk kan gaan, en op welke wijze hij de beschouwer zijn creatie wil laten beleven. De student heeft kennis van doek opspannen, lijsten maken, vergulden, passe-partout	A, B, C, D, F
Model, Rachel Dieraert	De student heeft kennis van op welke wijze basiselementen van het (model)schilderen (en tekenen) als proporties, tonaliteit, kleurgebruik en compositie waar nodig nog meer te integreren of te verdiepen zijn. De student heeft kennis van kleurgebruik en palet, "bouwen", constructief tekenen/ schilderen, plasticiteit, compositie, abstractie en deformatie	B, C, D

Plein-air schilderen & Schilderen, landschap, Peter Harwig	De student heeft kennis van op welke wijze hij met licht en sfeer ritme en dynamiek kan scheppen in een afbeelding van de stad, landschap, café. De student heeft kennis van ruimtesuggestie, lijnperspectief, atmosferisch perspectief en overlapping	B, C, D
Muurschilderen, Randolph Algera	<u>Tweede semester</u> De student heeft kennis van kunstgeschiedenis en de wijze van toepassen bij 'muurschilderingen' in de praktijk	B, C, E
Gelaagd schilderen II: detail en stofuitdrukking, Piet Sebens	De student heeft kennis van de opbouw van een schilderij, het nat in nat schilderen en de verschillende manieren van onderschildering en het glacis en het belang van exacte waarneming daarbij	B, C
Dier & Mens: beweging, bouw en toegepaste anatomie, Robin d'Arcy Schillock	De student heeft kennis van drukpunten van het skelet en de oppervlakte bepalende spieren; de mens in beweging (klauteren, schermen), paarden (bereden politie?), geiten, eenden, ganzen, varkens (op een (kinder)boerderij), de voordelen & valkuilen van het werken naar foto's. De student heeft kennis van begrip, begrijpen van wat je ziet, als een van de fundamenteën van de figuratieve kunst	A, B, C, D
Schilderen met extra aandacht eigentijdse onderwerpen, Stijn Rietman	De student heeft kennis van diverse benaderingen bij waarneming bij een stilleven zoals de kunst van het weglaten, het verstilde stilleven, de Trompe L'oeil, hedendaagse onderwerpen, witte objecten, felle kleuren	A, B, C, D
Het Binnenste Buiten, Joyce Eijkhout	De student heeft kennis van uitdrukkingen en wat verschillende soort emoties doen in lichaamshouding en gezichtsuitdrukking en weet hoe dit subtiel te vertalen naar een element in de creatie	A, B, C, D
Modelschilderen, Paul Boswijk	De student heeft kennis van: Clair/Obscur, plooiwal, stofuitdrukking, glans, weerkaatsing bij het schilderen naar model. De student heeft kennis van het maken van bruikbare foto's, de gevaren, valkuilen en regelrechte fouten daarbij. De student heeft kennis van doek opspannen, lijsten maken, vergulden, passe-partout	A, B, C, D, F
Beroepsvoorbereiding, Ondernemerschap in de kunst (Sem 1 & 2), Renate Coenraad	De student heeft kennis van de kunstmarkt en de facetten van ondernemerschap in de kunst: de wijze waarop een presentatie wordt gegeven in relatie tot het eigen werk, het opstellen van een overeenkomst in opdracht werken, administratie, het maken van een tentoonstelling en de pr en marketing in de kunst	D, E, F
Vaardigheden (V)	Programma Leeruitkomsten	Competenties
Grafische technieken, Eline Brontsema, Marieke Keuken, Reinder Homan	<u>Eerste semester</u> <i>Hoogdruk:</i> de student is in staat met de reductietechniek verschillende drukgangen een kleuren houtsnedeprent te creëren op basis van een schets,	B, C, D

	<p>modelstudie of landschap met verschillende toonwaarden.</p> <p><i>Diepdruk:</i> de student kan met de techniek van de lijnets in een opgebouwde voorstelling uit meerdere 'kleuren' zwart en grijs verdieping in ruimte en atmosfeer scheppen. De student kan naar eigen keuze de voorstelling met techniek uitbreiden met de aquatint in toon afbeelden.</p> <p><i>Vlakdruk:</i> De student kan via tweekleuren steendruk een beeld creëren op basis van toepassing van verschillende technieken als tekenen met lithopotlood, lithokrijt, schilderen met tusche of een mix daarvan en laat zien in de afbeelding te durven experimenteren met technieken</p>	
Portret in opdracht, Dorien Kuiper	De student toont aan de hand van fictieve opdrachtsituaties oefeningen in staat te zijn om een BG'er oftewel 'Bekende Groninger' als opdracht te schilderen, waarbij de student laat zien procesmatig te kunnen werken: verdiepen in de persoon, een idee laten rijpen, maken van schetsontwerpen, maken van een prijsopgave	B, C, D, F
Model in de ruimte, Joost Doornik	De student is in staat een natuurlijke synthese te creëren tussen het model en de ruimte in een schilderij, met een eigen stijl en vormtaal. De student werkt met zijn eigen keuze uit een uitgebreid kleurpalet en creëert een persoonlijke visie op het model in de ruimte	A, B, C, D
Compositie en expressie, Xandra Donders	De student laat in de creaties zien onderwerpen en thema's zich eigen te kunnen maken, een eigen weg daarbij te bewandelen en in hoge mate zichzelf te durven zijn	A, D, E, F
Schilderen, eigen ontwerp en de weg ernaar toe, Peter Harwig	Op basis van de leerwens van de student is de student in staat om effectief te werken aan het aanscherpen van inzichten en vaardigheden van creaties op gebied van interieur, stillevens, stedelijke motieven en landschap	A, B, C, D
Model, Rachel Dieraert	De student is in staat om de basiselementen van het (model) schilderen (proporties, tonaliteit, kleurgebruik en compositie) in de creaties te integreren en te verdiepen door een eigen focus te leggen op basis van eigen natuurlijke kracht/inspiratie en met kleurgebruik en palet. De student laat in het proces van creaties zien onderzoekend en corrigerend te kunnen werken ('bouwen', constructief tekenen/ schilderen, plasticiteit, compositie, abstractie en deformatie)	A, B, C, D
Plein-air schilderen & Schilderen, landschap, Peter Harwig	De student is met tekenvaardigheid/ ruimtesuggestie in staat in open ruimte, in de natuur of stad de focus te leggen op het oorspronkelijke schilderkunstig idee en dit idee in perspectief te schilderen in licht en sfeer, waarbij ruimtes gevuld zijn met licht en ruimtes, verdeeld zijn door licht, in donkere en lichte partijen	A, B, C, D

<u>Tweede semester</u>		
Muurschilderen, Randolph Algera	De student is in staat kunstgeschiedenis, praktijk, en theorie door toepassing van de theorie in de praktijk in muurschilderingen te realiseren	B, C, D, F
Gelaagd schilderen II: detail en stofuitdrukking, Piet Sebens	De student is door nauwkeurige bestudering van compositie, kleur en licht-donker van een zelf-gekozen onderwerp in staat van groot naar klein en laaggewijs een zorgvuldig afgewerkt eindproduct te creëren waarbij stofuitdrukking van glas, hout, huid of anders en detaillering een grote rol spelen	A, B, C, D
Dier & Mens: beweging, bouw en toegepaste anatomie, Robin d’Arcy Schillock	De student kan creaties tekenen met verschillende materialen en laat door verdieping van inleving en verdieping van verbeelding zien hoe mens en dier naar opbouw, naar beweging en zo mogelijk ook naar de “psychologie” van het onderwerp de creatie naar model, lichaamshouding, portret en details en/of naar dieren wordt vormgegeven	A, B, C, D
Schilderen met extra aandacht eigentijdse onderwerpen, Stijn Rietman	De student laat verdieping in de technische vaardigheden zien in schetsen en schilderijen en onderscheidt daarbij hoofd- en bijzaken in het beeld op basis van eigen keuzes, vooraf als idee op schrift gezet aan de hand van waarneming van een stilleven opstellingen. De student laat daarbij zien te kunnen inzoomen of zaken te kunnen weglaten, sfeer te kunnen oproepen en kan keuzes aangeven waarom. De student is daarbij in staat soorten composities, de kunst van het weglaten, het verstilde stilleven, de Trompe L’oeil, hedendaagse onderwerpen, witte- & zwarte objecten, felle kleuren, lichtsoorten in een creatie ineen te gieten.	A, B, C, D
Het Binnenste Buiten, Joyce Eijkhout	De student is in staat het door emoties opgeroepen lijnenspel van een lichaam, lichaamsdeel, de dynamiek van bewegingen/ of de houding, zonder grote gebaren en uitdrukkingen te gebruiken, van groot naar klein in een portret te verwerken, waarbij het binnenste (subtiel) naar buiten is gekeerd. De student is in staat de grote uitdrukkingen zoals ze gebruikt worden in bijvoorbeeld cartoons, te verkleinen voor een geschilderd portret	A, B, C, D
Modelschilderen, Paul Boswijk	De student is in staat het lijnenspel in een lichaam, lichaamshouding, gezichtsuitdrukking en de dynamiek van de beweging in de creatie subtiel (het binnenste) te laten zien zonder gebruik van grote gebaren en uitdrukkingen. De student laat zien van groot naar klein te kunnen werken, en de grote uitdrukkingen zoals ze gebruikt worden in bijvoorbeeld cartoons, te verkleinen voor een geschilderd portret	A, B, C, D
Attitude (A)	De student laat een onderzoekende houding zien. De student laat zien zich te willen en kunnen verdiepen en laat daarbij ontwikkeling in leervermogen zien. De student laat zien keuzes te kunnen maken in wat voor kunstenaar hij wil worden	Competenties A, B, C, D, E, F

TOETSINGSKADER, BEOORDELINGSKADER MASTERSCHOLING 2

<p>De student laat een proces van verdiepende ontwikkelingen in zijn schildercreaties zien op gebied van verschillende vaardigheidsgebieden en thema's van minimaal 6 gekozen keuzevakken in Masterscholing 1 en 2 en creëert een aantoonbare ontwikkeling naar onderscheidend vermogen in eigen eigentijdse opvattingen en ideeën in figuratieve creaties op basis van die gekozen keuzevakken en de Nederlandse figuratieve kunst. De student is daarbij in staat zich als ondernemer in de kunst te presenteren.</p>		
	Onvoldoende	Voldoende
Kennis (K)	Laat (meer dan) onvoldoende kennis zien van de lesgebieden in de gekozen keuzevakken	Laat (meer dan) voldoende kennis zien van de lesgebieden in de gekozen keuzevakken
Vaardigheden (V)	Laat (meer dan) onvoldoende ontwikkeling/verdieping in technieken en vaardigheden zien in de creatie van voorstudies, schetsen en werkstukken op basis van de Nederlandse figuratieve kunst en op basis van de gekozen keuzevakken	Laat (meer dan) voldoende ontwikkeling/verdieping van technieken en vaardigheden zien in de creatie van voorstudies, schetsen en werkstuk(ken) op basis van de Nederlandse figuratieve kunst en op basis van de gekozen keuzevakken
Attitude (A)	Laat onvoldoende zien van een unieke gedrevenheid naast een onderzoekende houding, en toont weinig tot onvoldoende vakmanschap en creërend vermogen. Toont weinig tot onvoldoende wil tot samenwerken, performance en leervermogen	Laat (meer dan) voldoende zien van een unieke gedrevenheid naast een onderzoekende houding. Toont meer dan voldoende vakmanschap en creërend vermogen. Toont de wil tot samenwerken, performance en leervermogen
Resultaat	Laat (minder dan) onvoldoende ontwikkeling en onderscheidend vermogen in de figuratieve kunst zien om te slagen voor Masterscholing 2	Laat (meer dan) voldoende ontwikkeling en onderscheidend vermogen in de figuratieve kunst zien om geslaagd te zijn voor Masterscholing 2
Randvoorwaarde	De student heeft voldaan aan alle eisen uit het examenreglement	

